

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Blka-bérház)
Telefon: 17-32 és 27-89 (6 melléklíomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 187. sz. 1943. augusztus 19 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Légiriadó volt dunántúli városokban, de csak Sopron felett láttak ellenséges repülőgépeket áthaladni

Az ellenséges légítámadások Németország és Olaszország ellen fokozódtak, ugyanekkor növekedtek a védelmi erők, 98 légierődöt lelőttek — Roosevelt megérkezett Quebecbe

Az angolszászok kapituláció árán akarják nyílt városnak elismerni Rómát

A szövetségesek folytatják hadműveleteiket Olaszország ellen, Gibraltárból kifutott a szövetséges flotta, az angol hajóhad az Északi-tengeren gyakorlatozik

Badoglio tábornagy rádióbeszédet intézett Szicília lakosságához

A kanadai Quebecben rendezett angolszász konferencia most már „teljes üzemben” van, Roosevelt elnök kedden este megérkezett Quebecbe, megelőzőleg érkezett az amerikai bizottság.

Quebecből Zürichbe érkezett hír úgy tudja, hogy Roosevelt összeült Churchilllel, valamint az angol és kanadai vezérkarok kiküldöttjeivel és megkezdődött a katonai tanácskozás. A politikai megbeszélésekre valószínűleg csak a hét végén kerül sor. Elsősorban a Szovjet-Únió részéről felvetett kérdések kerülnek tárgyalásra.

CHURCHILL ÉS ROOSEVELT

négyszemközti megbeszéléseiről hivatalos jelentést nem adtak ki, magánjelentésekben azonban nincs hiány.

A „Daily Express” diplomáciai levelezője azt jelenti, hogy Churchill és Roosevelt eddigi megbeszélései során nagyjelentőségű határozatokat hoztak. A londoni háborús kabinet tagjait összehívják, hogy intézkedéseket tegyenek a határozatok gyakorlati megvalósítására. A lap tudósítója úgy tudja, hogy ezek az intézkedések arra irányulnak, hogy Olaszországot a háborúból való kiválaszra kényszerítsék.

Hull amerikai államtitkár egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy valószínűleg a hét végén részt fog venni a quebeci angol-amerikai megbeszéléseken.

SZICILIA KIÜRITÉSÉVEL

felvetődik a kérdés, miként folytatódik a földközi-tengeri csata — állapítja meg Sertorius százados, a német hirmagyarzó. — Függetlenül a Sztalin által követelt második hadszíntértől, valamint a Churchill-Roosevelt megbeszéléseken megállapítandó inváziós tervekkel, kétségtelen, hogy a szövetséges hadvezetés a szicíliai partraszállással megkezdett hadműveleteket továbbfolytatja Olaszország ellen. A szicíliai út megnyitása ugyanis nem lehetett a céljuk a súlyos és véres hadműveletekkel. Egyedül ezért nem áldoztak volna annyit embert és hadianyagot. Számos jel arra mutat, hogy a szövetségesek új partraszállást akarnak végrehajtani az európai erők déli szárnya ellen. Ezzel nyilvánvalóan a tengely katonai erejét akarják szétforgácsolni, de kétségtelenül politikai megfontolások is közre-

játszanak. Így különösen az a csatlósítás, amelyet az új olasz kormány okozott akkor, amikor nem volt hajlandó a háborút befejezni. Az angolszászok újabb partraszállási kísérletére mutat az északafrikai és szicíliai kikötőkben gyülekező csapatszálító flotta. A kereskedelmi gőzösök egy részét a Földközi-tenger keleti részéből is nagyrészt kivitették, amiből következik, hogy a támadást ismét a nyugati részben akarják végrehajtani. Természetesen ez csak valószínűség s egyáltalában nem jelenti azt, hogy itt következzen az újabb támadás. Mindenesetre számos lehetőség áll rendelkezésükre, de különösen Olaszország nyugati partvidéke ellen várható a hadműveletek folytatása. Katonai szakértők véleménye szerint Livorno-Firenze térségében várható az újabb partraszállási kísérlet. Ebben az esetben a hadműveletek célja a felszigetén való elönmúlás és az olasz ellenállás végleges megtörése.

A Földközi-tenger nyugati térségében tulajdonképpen csak két lehetőség kínálkozik: vagy Szardínia megszállása, vagy Calabria déli csücskén való partraszállás. A német és olasz hadvezetés magától értetődően jól felkészült erre az eshetőségre. Az ellenség nagyon kockázatos vállalkozásba kezd majd, ha megkísérli Olaszország déli csücskén a megszállást. A flotta támogatásával. A szicíliai ahrcok ideje alatt ugyanis a németeknek és olaszoknak módjukban állt messzemenő intézkedéseket tenni. Eppen az időnyerés volt a szicíliai német hadosztályok feladata, amelyet a hatétes harcral sikeresen megoldottak.

AZ INVÁZIÓS TERVEKKEL

lehetnek kapcsolatban azok a mozdulatok, melyeket az angol és szövetséges flotta legutóbb véghez. Így a szövetséges flotta Gibraltárból kifutott a Földközi-tengerre, az angol flotta pedig hadgyakorlatot tartott György király vezetésével az Északi-tengeren.

A NÉMET SAJTÓ A SZICILIAI HADMŰVELETEKRŐL

A német sajtó behatóan méltatja a Sziciliából Calabriába való átkelés műveletének hatalmas katonai és szervezési teljesítményeit. A messinai hidtörő védő német-olasz harci csoport — írja a „Völkischer Beobachter” — teljes rendben és

valamennyi fegyverét, valamint egész anyagát magával hozta a kiürített Szicília szigetéről és most töretlen erővel áll készen új feladatokra. Hősies ellenállása a szövetségeseknek igen kemény harcokban súlyos veszteségeket okozott. A tervszerű kiürítés, amelyet minden zökkenő és veszteség nélkül hajtottak végre, sikerenk könyvelhető el és ez a siker haszonnal fog járni a további hadvezetésre ebben a térségben.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” szintén kiemeli azt a hősies harcot, amelyet Szicília védői a nyomozató túlsúly ellen vívtak és hangsúlyozta, hogy Szicília esetében nem Európa valamely integráns részéről, hanem csupán előtérrel van szó. A szicíliai műveletek — írja összefoglalóban a lap — oly módon zárultak le, amelyek kézzelfogható előnyt nyújtanak az arcvonal helyszínén, amennyiben a szövetségesek szándékaival szemben szilárd rendben és minden hadianyaggal ellátva egy új arcvonal sorakozik fel.

A BERLINI WILHELMSTRASSEN

szerdán utaltak arra, hogy az angolszász sajtóban az illúziókból való bizonyos kijázanodás vehető észre. Szicília nem váltotta be a hozzáfűzött összes reményeket — állapította meg az egyik angol lap. De Szicília egyben újból megmutatta a német nép óriási erejét, néhány hadosztályra képes volt egy többszörös túlerőt heteken át tartóztatni. Milyen hatalmas erő helyezkednék szembe egy olyan kísérellettel, amely saját belső oldalán támadná meg a német népet, amikor 200-250 német hadosztály fejtené ki teljes erejét.

Ennek és az angolszász részről való felvetése a szicíliai harcok befejezésével kapcsolatban egyet jelent az eddigi illúziók összeomlásával — állapították meg a Wilhelmstrassen. De összeomlottak azok a remények, ábrándok is, amelyeket az olasz néppel és kormányával szemben tápláltak. A légi terrorhoz fűzött remények sem váltak valóra. Németország, Olaszország és szövetségesük szempontjából itt-ott elszenvedett balsiker ellenére is általában kedvezőbb a helyzet, mint volt hat hetet ezelőtt és hat hét múlva kedvezőbb lehet, mint ma — mondták tájékozott helyen.

A Magyar Távirati Iroda je-

lenti: Sopronban szerdán délelőtt 11 óra 15 perctől 12 óráig légi riadó volt. A város felett ellenséges gépeket láttak áthaladni.

Zalaegerszegen szerdán hajnalban fél 3 órától 3 óráig, majd délelőtt 11 óra 25 perctől 12 óra 25 percig légi riadó volt. Gépet egyik alkalommal sem láttak és gépzúgást sem hallottak.

Nagykanizsán hajnali fél 3 órától 3 óráig szintén volt légi riadó.

Egyébként a légi terrortámadással kapcsolatosan utaltak német részről arra, hogy a támadás fokozásával megfelelően növekedtek a védelmi erők is. Huszonnyó óra alatt 98 légi erődöt lőttek le Németország fölött.

RÓMA NYÍLT VÁROS JELLEGÉNEK KÉRDÉSE

A quebeci értekezlet körében hírlik, hogy még e hét folyamán döntenek Róma nyílt várossá nyilvánításának ügyében. Úgy látszik, hogy a brit és amerikai vezérkar főnökök azt a tanácsot adják kormányaiknak, hogy Róma nyílt várossá nyilvánítását addig ne ismerjék el, míg Badoglio nem teljesíti a szövetségesek feltétlen megadásra irányuló követelését. Az olasz kapituláció esetén a szövetségesek esetleg kötelezettséget vállalnának, hogy Rómát meg sem szállják, se mkatonai célra fel nem használják. Ebben az esetben a Vatikán a nemzetközi vöröskeresztet és esetleg valamelyik semleges államot, valószínűleg Svájcot, felkérné, alakítsanak bizottságot, amely szavatolná Róma semlegeségét.

A VATIKÁNBAN

nagy tartózkodás tapasztalható a legutóbbi olaszországi eseményekkel és Róma nyílt várossá nyilvánításával kapcsolatban. Érthető a Szentzékeknek ez az álláspontja, mert mint közvetítőnek nem lehet elébe vágni az eseményeknek és nem a Vatikán feladata ebben a kérdésben nyilatkozni, mert ez az érdekelte felekre tartozik. A Vatikánvárosban továbbra is igen élénk diplomáciai tevékenység tapasztalható. A Szentatyát állandóan tájékoztatják a helyzetről.

délelőtt azonban már nem.

Kaposváron szerdán déli 11 óra 48 perckor rendelték el légi riadót, amely 13 óra 09 perckig tartott. Gépet nem láttak és gépzúgást sem hallottak.

Pécs, augusztus 18. Szerdán délelőtt 11 óra 48 perctől 12 óra 08 perckig légi riadó volt Pécsen, repülőgépeket nem láttak. (MTI.)

Győr, augusztus 18. Szerdán délelőtt 11 óra 13 perctől 12 óra 04 perckig légiriadó volt Győrben, repülőgépet nem láttak. (MTI.)

A KELETI FRONTON

a harc a többi szakaszra átharpódzott. Berlini katonai körökben hangsúlyozzák, hogy az újabb támadások nem jelentik az orosz offenzíva nagyarányú kiterjesztését. Katonai körök véleménye szerint ugyanis ezekből az újabb akciókból hiányzik az erőes lendület de az egységes tervezés is, úgyhogy csakis helyi jelentőségűk van és semmiesetre sem lehetnek messzemenő céljaik. Tehát továbbra is az eddig kialakult súlypontokban folynak a döntő jelentőségű harcok, elsősorban Izjumnál, ahol az oroszok nem csökkenő erővel folytatják frontális áttörési kísérleteiket. De Bjelgorodtól dényugatra és Vjazmanál is még mindig nagy erővel támadnak az oroszok.

BOLGAR LAP

A MAGYAR-OLASZ POLITIKA PÁRHUZAMARÓL

A „Recs” című szófiai lap fő-szerkesztője hosszabb cikkben foglalkozik Magyarország és Olaszország viszonyáról. Történelmi visszaillesztés után ismerteti azokat az okokat, amelyek a két ország politikáját párhuzamos vágányokra szerelték és végül 1927-ben, majd 1934-ben az olasz-magyar szövetség megkötésére vezettek.

Érthető — mondja a cikk — ha ilyen előzmények után Buda-

FONTOS TUDNIVALÓK

Hivatalos hírdetmény a fuvardíjakról (7).

TÖKÉS FOTO

HOLNAP ZÁRVA!

pesten nagy érdeklődéssel figyelik a legutóbbi olaszországi eseményeket. A magyar nép teljes

együttérzéssel tekint az olaszokra és nem felejt el szolgálataikat a magyar igazság ügyében.

Német hadijelentés

Meghiúsultak a szovjet áttörési kísérletei — Ellenséges légi támadások Dél- és Észak-Németország ellen — Száz ellenséges gépet lelőttek

A német véderő főparancsnoka közli:

Az izumi térségben az ellenséges nagy gyalogos és páncélos erők folytatták támadásait. Kemény harcokban, sok páncélos elpusztításával meghiúsítottuk áttörési kísérleteit.

Bjelgorodtól délre és délnyugatra is véres veszteségek mellett összeomlott minden szovjet támadás. 92 szovjet páncélos szélőltünk. Ezekben a támadó és védő harcokban a halálféjes SS páncélgránátos hadosztály különösen kitűntette magát.

Vjazmaól délre és délnyugatra, Bjelgorodtól délnyugatra és a Ladoga-tótól délnyugatra elkeseredett harcokban minden szovjet áttörési kísérletet meghiúsítottunk. Az ellenséges veszteségei a keleti arcvonalon folyó harcokban kedden különösen súlyosak voltak. Összesen 317 páncélos pusztítottunk el.

Az algiri partok előtt horgonyzó hajócélpontok elleni támadások folyamán a német harc repülőgépek elsüllyeszttek egy közepes nagyságú ellenséges szállítóhajót, egy másik kereskedelmi hajót pedig megrongáltak.

Azok az ellenséges repülőgépek, amelyek kedden berepültek Dél-Németország fölé, az eddigi jelentések szerint a vadász- és légelhárítás következtében 61 negyemotoros bombázót és öt vadászrepülőgépet vesztek. Két délnémet városban a polgári lakosság veszteségeket szenvedett.

Olasz hadijelentés

A negyvennapos szicíliai csata véget ért — Olasz és német légi erők tevékenysége — Újabb ellenséges légitámadások

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Az olasz és német csapatoknak az angol-amerikai szárazföldi, tengeri és légi túlerővel szemben 40 napig elkeseredetten folytatott kemény szicíliai csatája kedden véget ért. A hátrédek utolsó oszlopai is elhagyták a sziget északi csücskét és elértek a calabriai partokat, ahová már előre elszállították a legtöbb csapatrészeket, a sebesülteket és a hadianyag jórészét.

Az olasz és német légierők figyelemreméltó tevékenységet fejtettek ki. Eredményesen támadták a Bizerta kikötőjében horgonyzó ellenséges hajókat és nagyarányú tüzeket okoztak Siracusa kikötőjében. Az egyik olasz bombázó Cuni szigete közelében eltalált egy tartályhajót. A hajó kigyulladt. Torpedó-

A megszállt francia területek felett, valamint Dél-Franciaországban öt másik ellenséges repülőgépet lőttünk le. Egy vadászrepülőgép nem tért vissza.

A szerdára virradó éjszaka az ellenség sok robbanó- és gyújtóbombát dobott az észak-német partvidéken lévő helységekre. A lakosság körében veszteségek voltak. Az éjszakai vadászok és a légi erő légvédelmi tűzérése a brit bombázó kötelékekből legálább 37 repülőgépet lőttek le.

Német harc repülőgépek az augusztus 18-ára virradó éjszaka Délkelet- és Közép-Ánglia egyes célpontjait támadták. Különböző úrméretű bombákkal hatatosan bombázták Lincoln iparvárosát.

A szicíliai harcokban a Hermann Göring páncélos hadosztály, a 5. és a 29. páncélgránátos hadosztály, az 1. ejtőernyős hadosztály és a 22. légelhárító dandár különösen kitűntette magát. (MTI)

Berlin, aug. 18. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti:

Az angol légierő és a brit-kelet együtteműködő északamerikai légierő a kedden végrehajtott súlyos terrortámadások alkalmával az eddig beérkezett jelentések szerint öt vadászrepülőgépet kívül 61 repülőgépet vesztek. Csupa többmotoros nagy harc repülőgépről van szó, melyek legénysége 8-10 emberből áll. Az angol és amerikai légierők repülőszemélyzete a keddi vállalkozásokban tehát körülbelül 560 embert veszített. (MTI)

vető repülőgépeink a Passero fok közelében eltalálták egy ellenséges cirkáló, Bonetól északra elszállították egy kereskedelmi hajót és ugyanakkor súlyosan megrongáltak egy másik hajót, amely ugyanahhoz a hajókaravánhoz tartozott. Vadászrepülőgépek lelőttek két ellenséges repülőgépet.

Az ellenséges repülőgépek bombákat vetettek le a Salerno környékén fekvő Castrovillarira, továbbá Nápoly környékének néhány helységeire. A bombák meglehetősen károkat okoztak.

Észak-Olaszországban a légvédelmi ütegek egy ellenséges negyemotoros alakulattól három repülőgépet lelőttek. Egy negyedik repülőgépük tűzérésgünk találatától Hyeres mellett zuhant le. Aláírás: Ambrosio tábornok.

A szövetségesek tűzérése megnyitotta a tüzet az olasz szárazföld ellen

A partvédő olasz tűzérés élénken viszonozta a tüzet.

Bern, augusztus 18. (Bud. Tud.) A szövetséges csapatok északafrikai főhadiszállásáról jelentik, hogy az amerikai haderő kedden délelőtt vonult be Messinába.

Miután Messina megszállásával a szicíliai hadjárat véget ért, a szövetségesek hajókat és repülőgépeket vontak össze az olasz szárazföld elleni támadásra.

A szövetségesek tűzérése bombázta a calabriai partvidéket. Az olasz tűzérés élénken viszonozta a tüzet. Brit és amerikai rombolók

és ágyúaszádok a calabriai partvidéket támadták, melyeket a szövetséges légi haderő éjjel-nappal támogatott.

A szövetségesek akciója azonban a Messina-szorostól északra fekvő területekre is áttért. Hétfőn brit hadihajók az Enfimo-öbölben fekvő Vilbo Valentiat bombázták, míg más flottaegységek ezernél is több gránátot lőttek ki a Policastro-öbölben fekvő Scalen kikötőjére.

Mit szállított a német haditengerészet Sziciliába

Berlin, aug. 18. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti: A német csapatok szicíliai hadműveleteihez a német haditengerészet nagymértékben járult hozzá. Ha már a csapatok és a hadianyag átszállítása Sziciliába, valamint az utánpótlás biztosítása nagy teljesítmény volt, úgy áll ez fokozott mértékben a hadsereg visszaszállítására 4 ezer sebesülttel, az összes foglyokkal, minden hadianyaggal, valamint az egész felszereléssel együtt az olasz szárazföldre. Annál figyelemre méltóbbak azok a számok, amelyeket most nyilvános-

ságra hoznak. Eszerint a német haditengerészet Sziciliára és vissza kb. hatvanöt ezer főnyi csapatot, 18 ezer járművet, 350 löveget, 76 páncélos és 30.000 tonna lőszert, nyersanyagot, élelmiszert szállított. A német haditengerészet elsüllyesztett egy cirkálót, egy gyorsnaszádot és 5 szállítóhajót, több mint 38.000 tonnával, egy cirkálót, egy rombolót, több ágyúnaszádot és sok partraszállító hajót, valamint két szállítóhajót megtorpedoztak. Kisebbség német egységek 44 brit és amerikai repülőgépet lőttek le.

A szövetséges ilotta a Földközi-tengeren

Algeciras, augusztus 18. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Kedden a gibraltári kikötőből kifutott három repülőgépanyahajó és hat hadihajó a Földközi-tengerre.

A repülőgépanyahajókról harminc repülőgép szállt fel a köröket írt le a gibraltári sziklaerőd és kikötő fölött. Néhány repülőgép az angol sziklaerőd repülőterén szállt le.

Az angol honi flotta hadgyakorlatot tartott az Északi-tengeren

György király vezette a manővert

London, aug. 18. Az „Exchange Telegraph” tengerészeti munkatársa jelenti, hogy György angol király a Duke of York hadihajó fedélzetén négy napon át részt vett az angol honi flotta gyakorlatán. A király személyesen irányította a gyakorlatot, amelyen a Home Fleet minden egysége részt vett és amely hatalmas területre terjedt ki.

A parancsnoki hidon tartózkodott a király mellett Frazer tengernagy, a Home Fleet parancs-

noka. A gyakorlat csúcspontja két cirkálórának egy csatahajókötelék elleni támadása volt. A cirkálókat repülőgépek, rombolók és tengeralattjárók támogatták.

A gyakorlattal kapcsolatban a honi flotta nagyszabású átcsoportosítását hajtották végre. Angliában mindinkább meg vannak győződve arról, hogy a király nem vett volna részt a flotta északi-tengeri gyakorlatán, ha ennek nem lenne rendkívüli oka. (Bud. Tud.)

A milánói Scala színház romokban hever

Milano, aug. 18. (Stefani) A Milano ellen intézett legutóbbi ellenséges légitámadás során elpusztult történelmi nevezetességű épületek és műemlékek között van a Marino palota és a hírneves Scala színház, amely

teljesen romokban hever. A Scala színházat zenei hagyományai, műértékei és az egész világon egyedülálló akusztikai tökéletessége az egész művelt emberiség közkincsévé avatták. (MTI)

Roosevelt elnök fogadtatása Quebecben

Quebec, aug. 18. Roosevelt elnök Quebecbe érkezett. Roosevelt elnököt a quebeci pályaudvaron Earl Athlone kanadai fő-kormányzó az angol király nevében üdvözölte. Roosevelt kíséretében volt Harry Hopkins és néhány más legbizalmasabb munkatársa.

Amikor a különvonat befutott a pályaudvarra, Athlone fő-kormányzó, Churchill brit és Mackenzie King kanadai miniszterelnök felszálltak az elnök kocsijába és ott üdvözölték. Roosevelt ezután hatalmas embertömeg sorai között felszállt Athlone gépkocsijába. Roosevelt kíséretében volt Harry Hopkins mellett Lubin, az amerikai munkügyi hivatal főnöke, Wilson Brown ellentengernagy, Roosevelt tengerészeti tanácsadója, Stephen Early, a Fehér Ház titkára és Roosevelt magántitkárnője.

Az amerikai bizottság tagjai közül többen már korábban megérkeztek Quebecbe. Megjelent a pályaudvaron Aderell Harriman, William Leahy tengernagy, Roosevelt törzskarának főnöke, valamint Lewis

Douglas, a haditengerészeti hivatal igazgatója. Cordell Hull nem volt Roosevelt társaságában és előreláthatólag csak a hét végén Eden külügyminiszterrel egyidejűleg érkezik Quebecbe.

A quebeci értekezlet második része, amely a magas politikával fog foglalkozni, előreláthatólag a hét végén kezdődik meg. Ezekben a tanácskozásokon amerikai részről részt vesz Roosevelt elnök, Cordell Hull, Elmer Davies, valamint az amerikai háborús tájékoztató hivatal néhány tagja, Nagybritannia részéről Churchill, Eden, sir Alexander Cadogan, azonkívül a brit tájékoztató miniszter és a miniszter néhány bizalmas munkatársa. (Bud. Tud.)

Newyorkból jelentik, hogy Roosevelt a jövő héten Ottavába látogat el. Azt hiszik, hogy Churchill is elkíséri.

Eden brit külügyminisztert az angol tájékoztatóügyi miniszter és a külügyminisztérium államtitkára kíséri el Quebecbe. Úgy gondolják, hogy Quebecbe érkezik Cordell Hull is. (MTI)

Német lap az Ostmark ellen intézett amerikai légitámadásról

A „Völkischer Beobachter”-ban Leo Schödl, a bécsi nemzeti szocialisták neves közírója az Ostmark ellen intézett légitámadásról ezeket írja: Nem lehet többé kétség a tekintetben, hogy az angol-szász légiterror az utóbbi időben olyan arányokat vett föl, melyek az eddigieket is felülmúlják, Hamburg, Köln és más nyugati és északnyugati városok bombázása után most Bécs is egy kis előizelítőt kapott a brit-amerikai bombázók féktelenségéről. Pénteken délután légi riadó volt Bécsben, amely egy óráig és tízperccig tartott és amelynek oka Bécs-újhely területének bombázása volt. Bécs kapul előtt lecsaptak bombák a legközelebbi néptárs számára a kettőt bizonyítanak: egyrészt azt, hogy a birodalom fenyegetett és veszélyeztetett várossá lehet, mert minden város ellenséges repülőgépek hatóköré-

ben fekszik, másrészt, hogy Bécs és környéke nem élvez kivételes helyzetet, mert nem lehetünk az angolok számára annyira kedvesek és rokonszenvesek, hogy ne dobják le ránk foszfor és robbanóbombáinkat, ha erre lehetőségük van és ezidő szerint ez a lehetőségük tényleg megvan. — Amidőn most a dél és délkeleti német városok is az angolszász repülőgépek hatóságába kerültek bizonyára itt is megkísérlik majd, hogy családjaink békés, ott honát, nehezen szerzett vagyonunkat rommá és hamuvá változtassák és fenyegetésük életünket. Erre a lehetőségre fel kell készülnünk. Ez nem akar pánikra okot adni hanem mégis gonosz könnyelműség volna, ha a jelenlegi veszély láttán fejünkét a légvédelmi homokba dugnánk és kizárólag a katonai légelhárításra szorítkoznánk.

Göbbels fontos problémának minősítette a légiháborút

Berlin, aug. 18. (NTI) A birodalmi propagandaügyi hivatal vezetői hétfőn és kedden Berlinben ülészek. Az ülésen a párt és az állam vezetői személyiségei megvitatták a jelenlegi politikai helyzet kérdéseit. Különösen a légi háború kérdéseivel foglalkoztak. Az ülés főeseménye dr. Göbbels birodalmi miniszter beszéde volt.

A miniszter összefoglaló képet nyújtott a negyedik háborús év végén fennálló politikai és katonai helyzetéről. Részletesen beszélt azokról az eredményekről, amelyeket a háború eddigi folyamán sikerült elérni és

hangsúlyozta, hogy Németország abban a kedvező helyzetben van, hogy háborút hadraítól több mint ezer kilométer távolságban folytathatja. Ennek a ténynek tudatában — mondotta dr. Göbbels — nyugodtan tekinthetünk a végső győzelem felé.

A propagandaügyi miniszter fontos problémának minősítette a légiháborút, amely a német birodalmat súlyos teherpróbának teszi ki. A kormány részéről, valamint a lakosság hathatós önszervezése által minden intézkedés megtörtént, hogy az ellenséges bombatámadások csa-

— Akik hűgysavas sok túlszaporodásában, oxalidriában, vagy phosphatúriában szenvednek, a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által béműködésük, rendezésük, anyagcseréjük előmozdítását és emésztésük javulását érhetik el. Kérdezze meg orvosát!

pásait a lehetőségig csökkenték. Németország erkölcsi felelőssége és anyagi erejének tudatában méltónak fog mutatkozni az arcvonalon hőiesen harcoló katonákhoz és az ellenségnek az a célja, hogy erkölcsi erejét megtörje, meg fog hiúsulni. Beszéde végén dr. Göbbels kijelentette, hogy szilárd meggyőződése, hogy a német néptől már senki sem tudja elzavarni a megérdemelt győzelmet. (MTI)

A légitámadások áldozatainak száma Milánóban

Róma, augusztus 18. Légitámadások következtében Castrovillariban 12 halott és 70 sebesült az áldozat.

A Milánó városa ellen augusztus 8-án, 13-án, 15-én és 16-án intézett légitámadások polgári áldozatainak száma az eddigi megállapítások szerint 193 halott és 1069 sebesült. (MTI)

Bombák helyett röpcedulák

Zürichbe olyan jelentés érkezett, hogy Milánó felett a szerdára virradó éjjel ellenséges repülőgépek jelentek meg, amelyek bombák helyett röpcedulákat dobtak le. A röpcedulákon az olasz népet a háború befejezésére szólítják fel.

A keleti harctérről

Berlin, augusztus 18. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

A keleti arcvonalon folyó súlyos harcok középpontjában kedden is a bjelgorodi térség állt. A német gyalogos és páncélos erők a bolsevizektől értékes terepszakaszokat ragadták el. A szakasz többi részén a szovjet támadások már a német fő harc állások előtt meghiúsultak. Egy helyi jellegű betörtést elrekesztettek. A Donec közepes folyamánál a szovjet fokozott nyomással folytatott támadásait. Izjum térségében azonban nem sikerült behatolni a német vonalakra. Egyetlen páncélos hadtest körletében a bolsevizták a legutóbbi két nap alatt összesen 146 páncélos vesztek.

Vjazma és Jarzevo közötti arcvonalon a bolsevizták széles szakaszon vetették harcba a gyalogos és páncélos erőket, de támadásaik súlyos veszteségek mellett meghiúsultak. A Ladoga-tótól délre folyó 4. elhárító csata kedden az egész vonalon teljes sikerrel járt. A német nehéz tüzérség új eredményt támadta a szovjet leningrádi ellátási útjait, három villamos művet megsemmisítettek. A bolsevizták a keleti arcvonalon különböző pontjain kedden 145 páncélos vesztek. (MTI)

Tíz éves fiú szovjet ágyúnaszádon

Berlin augusztus 18. A taganfői öbölben a német hadtengerészet biztosító erői augusztus hó 18-ára virradó éjszaka elsüllyesztették két motoros szovjet ágyúnaszádot, egy kötelékből, amely sikertelen támadást intézett egy német hajókaraván ellen. A karaván somniféle veszteséget nem szenvedett. A hadművelet folyamán foglyokat ejtettünk, köztük egy 10 éves fiút, aki az elsüllyesztett szovjet ágyúnaszádok egyikének legénységéhez tartozott. (MTI)

Berlin, aug. 18. (NTI): A Führer, Wilhelm Schepmann fő-csoportvezető bista meg az SA vezérkari főnöki teendőket ellátásával. (MTI)

Badoglio tábornagy rádióbeszéde Szicília lakosságához

Róma, augusztus 18. (Stefani.) Badoglio tábornagy, kormányfő a szicíliai lakossághoz a következő rádióbeszédet intézte:

— Olaszok! Először mondok csak azt, hogy a megkínzott Szicíliaiban lévő hűn szeretett testvéreinkhez fordulhassak. A bátor védekezés után, amely nagymértékben becsületre vált az olasz és német csapatoknak, fel kellett adni Szicília egész szent földjét. Olaszország már megért hasonló szenvedéseket, de ezek sohasem törték meg.

— Szicíliaiak! Semmiféle esemény sem tud titeket soha elválasztani nagy anyátoktól: Itáliáról, mert azok a kötelek, amelyek titeket Olaszországgal egyesítenek, a vérség kötelei. Minden olasz szíve veletek van és értetek dohog.

— Mint a kormány feje, megteszek minden intézkedést, hogy a

kontinensre menekült szicíliaiak szenvedéseit megkönnyítsem, ti pedig nem estek kétségbe. Egy nép, amely ezeréves kultúrát adott a világnak, nem veszhet el, ha megőrzi hitét. En, aki jól ismerem fiaitokat, akik az én parancsnok ságom alatt vitézül harcoltak minden harcmezőn, szilárd bizonyosságot érezek magamban: ti mindnyájan féltékenyen megőriztek ezt a hitet, legyetek erősek szicíliaiak, titeket az olasz nép minden ragaszkodása.

— Olaszok! Köszöntsük teljes szívünkkel és teljes lelkünkkel szicíliai testvéreinket.

Galli nagykövet, népnevelésügyi miniszter beszédét intézte a külföldi sajtó képviselőihez. Hangoztatta a miniszter, hogy eltökélt szándéka Olaszország becsületét és méltóságát minden rendelkezésre álló eszközzel az egyenjogúság alapján a végsőkig védelmezni. (MTL)

Öt tagú diplomáciai küldöttség érkezett Rómából Lisszabonba

Lisszabon, aug. 18. (Bud. Tud.) Armando de Angelis, a római külügyminiszternek egyik magyarországi tiszviselőjének vezetésével öt tagú diplomáciai küldöttség érkezett vasuton Lisszabonba.

A küldöttséget egy tolmács kíséri. A küldöttség többi tag-

jának diplomáciai útlevéle a következő nevekre szól: Vicomte Speranza, Alfredo Tobacco, Alberto, Caglione és Roberto Granato. A küldöttség tagjai az egyik szállóban szálltak meg. A küldöttség tagjai Rómától röviddel a második amerikai légitámadás után hagyták el.

Göbbels meglátogatta Hamburgot

Berlin, aug. 18. (NTI) Göbbels dr. birodalmi miniszter a napokban meglátogatta Hamburg városát, hogy megtekintse a várost ért károkat.

Dr. Göbbels beszédet intézett Hamburg lakosságához, amelyben hangzott, hogy Hamburg állhatóságával a harcoló otthon nagy csatáját nyerte meg döntő módon. Amit a város lakossága az ellenséges légi terror nappalain és éjszakáin teljesített, minden dicsőreget megérdemel. A történelem egy napon meg fog majd emlékezni a

lakosság csodálatra méltó magatartására. Egy nép, amely a háború előtt és a háborús időkben meg tudta építeni a nyugati védőövetet és az Atlanti óceán mentén elhúzó erődítményrendszerét, a győzelem után újra fel tudja majd építeni városait is. Ebből az építő munkából egy szebb és nagyobb Hamburg fog születni. (MTI)

Zürichből jelentik, hogy a német munkások ezrei dolgoznak az új fegyverek gyártásán és nem lehet addig a megtorlást megkez-

A készülő új fegyverekről ír Göring lapja

„A megtorlás csak addig késik, míg kellő mennyiségű új fegyver lesz készen“

Az angolok légi támadásokkal kapcsolatban felmerült a kérdés, hogy miért késik Németország a megtorlással. Erre a kérdésre válaszol most Göring lapja és azt írja, hogy a németek a megtorlással csak azért késnek, mert egy új fegyver készítésén dolgoznak a német gyárak ezreiben és nem lehet addig a megtorlást megkez-

deni, míg az új fegyverkezési anyagból akkora mennyiség nem lesz, hogy nem fogy el, míg szükség lesz rá.

Az új fegyverkezési anyag készüléséről a német nép milliói tudnak, mert a német munkások ezrei dolgoznak az új fegyverek. A lap szerint az új fegyver az angolokat igen kellemetlenül fogja sújtani.

Kiket lehet felvenni a karhatalmi alakulatba

Önként jelentkezőkkel erősítik meg a rendőrséget

Hirt adunk már arról, hogy megjelent a belügyminiszter rendelete a kiegészítő karhatalmi alakulatok felállításáról. Most fontosabb részleteket közlünk a rendeletről.

A kiegészítő karhatalmi alakulatok célja a helyi rendőri őrszemélyzet megerősítése; feladata ehhez képest a közrend és közbiztonság megőrzésében való segédkezés.

A kiegészítő karhatalom tagjai szolgálatuk tartama alatt a m. kir. rendőrség őrszemélyzetével egy tekintet alá esnek.

Csak azt az önként jelentkező személyt lehet felvenni a karhatalmi alakulatokba, aki magyar állampolgár, fedhetetlen előéletű, nemzetiség szempontjából kifogástalan és karhatalmi szolgálatra szellemileg és testileg alkalmas. A jelentkezés belépési nyilatkozatokkal történik és a felvétel kérdésében a rendőrhatalom vezetője határoz. A karhatalmi alakulatba felvett személy rendőri őrszemélyzet számára előírt esküt teszi le. Elméleti és gyakorlati kiképzésben részesülnek a kiegészítő rendőri alakulat tagjai és az oktatást úgy kell megszervezni, hogy a kiegészítő karhatalom tagjait

élet-hivatásuk gyakorlásában lehetőleg ne akadályozzák.

A kiegészítő karhatalmi alakulatok tagjai szolgálatuk alatt a kiegészítő karhatalom tagjai, akiket a rendőrség vezetője felvételre jogosít, a kiegészítő karhatalom tagjai, akiket a rendőrség vezetője felvételre jogosít, a kiegészítő karhatalom tagjai, akiket a rendőrség vezetője felvételre jogosít.

A rendőrhatalom vezetője a kiegészítő karhatalmi alakulat tagjait a kötelekkel bármikor indokolás nélkül elbocsáthatja, de megszűnik annak a tagsága is, akit honvédelmi vagy hadüzenet szolgálatra vesznek igénybe, vagy pedig lakóhelyét véglegesen megváltoztatja. A rendelet külön paragrafusban intézkedik a fegyelmi eljárásról is.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. VIII. 19.

Kállay miniszterelnök ma beszél a nemzethez

Kállay Miklós miniszterelnök ma, csütörtökön 19 órakor rádióbeszédet mond.

A rádiócsütörtöki műsora ennek megfelelően a következőképpen változik: 18 óra 50 perckor hírek 19 órakor Kállay Miklós miniszterelnök beszél a nemzethez.

—ooOo—

Légiriadó Zágrábban

Zágráb, augusztus 18. (MTL.) Szerdán hajnalban 1 óra 59 perckor riadót jeleztek a horvát főváros szíriáit. A légi riadó 1 óra 18 perccel tartott és 3 óra 17 perckor ért véget. A holdvilágos éjszakában ellenséges gépek nem mutatkoztak a város felett. A kora reggeli órákra való tekintettel a riadó okáról még nem adtak ki jelentést.

—ooo—

Az olasz átalakulás

Róma, aug. 18. (Stefani) a hivatalos lapban rendeltetett meg, amely megszüntette a közönségi testületi szerveket, valamint a tárcaközi ármegállapító bizottságot és a tárcaközi önellátási bizottságot. A jövőben a munkaügyi érdekeltek öszszegyeztetését az ipar- és kereskedelemügyi miniszter által szükség esetén kiküldött tanács végzi. Az önellátási bizottság hatáskörét új iparvállalatok létesítésére vagy a meglévőkné megújítására irányuló kérelmek elbírálása tekintetében az ipar- és kereskedelemügyi miniszter, valamint a munkaügyi miniszter veszi át. (MTI)

A fuldai püspöki konvencencia

Berlin, aug. 18. (NTI) Mint szerdán ismeretessé vált dr. Bertram érsek püspök, a porosz-lói német püspökség elnöke az utolsó pillanatban betegsége miatt nem jelenhetett meg a fuldai püspöki értekezleten. Preysing gróf berlini püspök vezeti az értekezletet.

Preysing az első napon megtartott beszédében rámutatott a megrongált és elpusztított vallási épületek aránylag igen nagy számára amelyek légitámadásoknak estek áldozatul. Az értekezlet egy másik tagja utalt arra, hogy az utóbbi három év óta a vasárnapi istentiszteleteken résztvevők száma 40 százalékkal emelkedett. Szerdán rendkívül ülést tartottak amelyen főleg vallási kérdéseket vitáltak, továbbá a terrortámadások által sújtottokról árvákról és az ifjúságról való gondoskodás kérdéseit tárgyalták. A megnyitó ülésen felolvasták a Szentatyai üzenetet is, amely igen szívélyes hangú és útmutatót ad a katolizmus további munkáját illetően. (MTI)

Ostromállapot Norvegiában

Stockholm, aug. 18. Az oslói rádió tegnapelőtt reggel bejelentette, hogy egész Norvegiában bevezették a kivételes állapotot. Az ostromállapot kihirdetését Terboven birodalmi biztos azzal indokolta, hogy az oroszok és az angolok katonai akciókat terveznek norvég terület ellen. Az ostromállapot bevezetése szükségessé tette a szigorú rendvédelmi intézkedések életbe léptetését is. Ezeknek során ismét hadifoglyoknak nyilvánították a norvég katonatisztakat.

—ooOo—

Washington, aug. 18. (Bud. Tud.) A háborús munkaügyi hivatal Roosevelt elnök hozzájárulásával megengedte, hogy a bányászok munkaidéjét heti 42 órától 48 órára emeljék fel. Az intézkedést azzal indokolták, hogy a szénkészletek megcsappantak.

Washington, augusztus 8. (Bud. Tud.) MacArthur főhadiszállásáról jelentik, hogy az amerikai csapatok megszállták a Salamou szigetekhez tartozó Vella Lavella kis szigetét. Nehéz bombavetők egy köteleke bombázta Berlik Papan olajmezőit.

Kállay miniszterelnök megtekintette a hortobágyi öntözési kísérleti gazdaságot

Kállay Miklós miniszterelnök szerdán délután a Hortobágyon járt és megtekintette a hortobágyi öntözési kísérleti gazdaságot, melynek alkotója tudvalevőleg a miniszterelnök volt.

Kállay miniszterelnök hitvesével együtt autót vezetett a pusztára szerda délután 3 órakor. Egyenesen a kísérleti gazdaságot kereste fel, ahol Kovács László intéző fogadta. A miniszterelnök megtekintette a gazdaságot, nagy érdeklődéssel szem-

lélte meg a rizsföldeket, melyeken a jövő hónapban kerül sor aratásra. A szemle a késő esti órákig tartott.

Este 8 óra volt, amikor a miniszterelnök autóján a hortobágyi csárdához érkezett, ahol Németh Nándor és felesége fogadták Kállay miniszterelnököt és hitvesét. Izletes, magyaros vacsora elfogyasztása után a miniszterelnök autóján elhagyta a Hortobágyot és visszatért a fővárosba.

Százezer pengő értékű termény pusztult el Tiszaluc határában

Tegnap este Tiszaluc község határában lángborult gróf Andrássy Manó uradalmahoz tartozó Nagyhat tanya szérűkertje. A tűzvészrel a helyi tűzoltóság nem tudott megbirkózni.

A miskolci tűzoltóság segélycsapata egy autófecskeendővel vonult ki a vész színhelyére. A miskolci tűzoltóság a helyszínt érve lángban talált 1400 kereszt gabonát, 4700 kereszt szalmát, 500 mázsa lóherét, 200 mázsa szétlen és egy cséplőgépet. Megmentésre várt a tanya épülete és több kazal szemes termény.

A tűz délután fél 5 óra tájban

keletkezett a cséplőgép rossz tűzszekrényéből és a cséplési szabályok mellőzése folytán harapódzott el hatalmasra.

A hivatásos tűzoltóság összefogta a helyi erőket és a tüzet közrekapva gátat vetett terjedésének, majd 7 órán át tartó szakadatlan munkával szétverte a tűzfészket s hajnali 3 óra körül oltotta a tüzet.

A tűzoltóságok az égő szérű eloltásánál közel millió liter vizet használtak fel. A fecskeendőket egy több tápláltak. A károsszeg 100.000 pengő körül van.

Ujabb fogoly Szent Ilonán

Százhuszonhárom éve, hogy a „szentilonai fogoly“ Napoleon meghalt. Azóta a sziget kormányzójának kevés gondja volt és a híres Longwood-villa, a bukott császár egykori székhelye üresen állt. Néhány hete új vendéget kapott a sziget, hosszú szünet után megint bukkott államfő érkezett Szent Ilonára. Jamestown új lakója ugyan nem olyan híres, nevezetesen, mint a Korzikáról elindult császár, de ő is uralkodó volt. A perzsa sah, Riza Pahlevi ott most tanyát a szigeten — perzsa nem a saját jószántából. Ötvenhárom lakást rendeztek be neki az angolok és egy másik, kisebb villában két szolgálja és a

szakácsja lakik.

Ez utóbbi személy különösen fontos a sah udvartartásában, mert a vallási rituálé szigorú diétát ír elő. Szent Iona új foglyát nagyon szigorúan őrzik. Az őrség ügyel arra, hogy a sah ne lépje át az ötkilométeres zóna határt, amelyen belül „szabadon“ mozoghat. A sah mindaddig nem igen mutatott ilyen szándékot, — sőt még híres elődjének lakóhelyét sem látogatta meg. — A sahon és kíséretén kívül egyebeként a szigetre néhány tucait építőmunkás és szerelő stb is érkezett. Hír szerint különböző épületek átépítómunkálatai serényen folynak.

Hogyan fogadja az üzletek személyzetét a vevőt?

Rendeletervezet az üzletek tisztántartásáról és a személyzet hatékonyabb védelméről.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletervezetét készítette a nyílt árusítási üzletek kötelező tisztántartásáról és a személyzet védelméről. A rendeletervezet a miniszterium hozzájárulása végett megküldte az összes kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az egyéb érdekképviseleteknek. Van a tervezetnek egy érdekes pontja, amely szerint a személyzetnek meg kell engedni, hogy abban az időben, amikor elfoglaltsága lehetővé teszi, munkáját üve is elvégezhesse. Ebből a célból alkalmas helyen megfelelő számban ülőhelyeket kell elhelyezni olyképpen, hogy azok a munkának rövidebb megszakítása esetén is használhatók legyenek. A munkaadói érdekeltségek, melyek eddig már állást foglaltak a rendeletervezet dolgában, nagyobb részt idegenkedve fogadták a kereskedelmi alkalmazottak leülési engedélyére vonatkozó rendelkezéseket.

A pécsi kereskedelmi és ipar-

kamara például a kereskedelemügyi miniszterhez intézett feliratában a kereskedősegek pihonójával szemben a következőkben foglalt állást: „Munkaadói érdekeltségünk szerint egyrészt az alkalmazottak ezzel a kedvezménytel visszainek, másrészt pedig a kereskedelem sokat veszítene a közönség szemében komolyságából, ha az üzletbe érkező vásárlóközönséget a személyzet üve fogadná és csak akkor kelne fel ülőhelyéből, ha a vevő már az üzletbe bejött. Eppen ezért ennek a paragrafusnak a kiadandó rendeletről való teljes kihagyását kéri érdekeltségünk. A megokolás szerint a sérelmezett paragrafusnak felvétele nélkül is megtalálhatja annak módját, hogy amikor a munka megengedi, pihenjen.

A pécsi kamara álláspontját magáévá tette több más munkaadói érdekeltség is.

Nem iontos, de érdekes

Századunk elején egy mainzi új sárgában Schiller „Jungfrau von Orleans“ című drámájáról nem éppen hízelgő, de annál rövidebb kritika jelent meg, amely a következőképpen szól: „Az orleansi szűz 1412. január 6-án született egy Domremy nevű falucsukában, 1431. május 30-án égették el Rouenben a piactéren és 1906. október 23-án temették el a mainzi városi színházban R. i. p. Nyugodjék békében.

Autamata-büfféink őse már a 18. században működött Párisban. A Café Mecanique-be ugyanis olyan asztalok voltak, melyeknek lapjai a pincébe vezető, belül

üres oszlopokon nyugodtak. Ha a vendég rendelni akart valamit, úgy egyszerűen felnyitotta az asztal lapon található kis fém csapó lapot, aztán rendelésének megfelelően egy tálcán megjelentek a mélysegből a kívánt ételek és italok.

—ooo—

Stockholm, aug. 18. Arne Andersson kedden 3.45 időeredményével győzött az 1500 méteres síkfutásban. Ezzel az eredménnyel nyolcvet másodperccel javította meg honfitársának, Gunder Haeggnek világrekordját. Figyelemre méltó, hogy a svéd atléták három év óta minden évben ezen a távon új világrekordot állítanak fel.

Hankiss János: A Nyári Egyetem a magyar vendégszeretet átszellemült korszerű alakja

A XVII-ik Nyári Egyetem záróünnepélye

Ünnepélyes díszitést öltött tegnap délelőtt a Központi Egyetem diszudvara, ahol igen nagy számú előkelő közönség gyűlt össze a Nyári Egyetem berekesztésének alkalmából. A nemzetek zászlóit még egyszer búcsút intettek, a szebbnél szebb örökzöld növények, szőnyegek emelték a külső keretet. Debrecen város előjárói és magas vendégei is megjelentek, élükön D. dr. Révész Imre püspökkel, Szilassy István főispánnal, Zöld József polgármesterhelyettesel, vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsossal. A hadtest képviselői, az Egyetem tanári kara, a Nyári Egyetem előadói és hallgatói is nagyon sok érdeklődő volt jelen.

A Városi Dalárda Forrai István karnagy vezényletével nagyon szépen adta elő a Himnuszot.

Haendel Vilmos rektor: A téli egyetem életét is ismerjék meg

A záróbeszédet dr. szepesváraljai Haendel Vilmos rektor tartotta. Nagyon értékes, élvezetes beszédében szólott a debreceni egyetem megszületésének történetéről, I. Ferenc József korszakának debreceni vonatkozásairól, majd kiemelte, hogy a nagyközönség nincs tájékozódva az egyetem publicitása felől. Sokan nincsenek tisztában azzal, mit jelent nyilvános rendes egyetemi tanárnak lenni s hogy az egyetemi előadásokat, sőt a vizsgákat is meg lehet hallgatni az érdeklődőknek. Kedvesen hívta a közönséget, hogy ne csak a nyári, de a téli egyetem életét is ismerjék meg. A Nyári Egyetem első úttörőinek: dr. Hankiss Jánosnak és dr. Milleker Rezsőnek faradhatatlan munkásságát emelte ki ezután. Eleinte fejszóvalva nézte a társadalom törekvéseit: éppen ide gyűjtsek a külföldiek, miért? És ime, a Nyári Egyetem ma virágzó székhelye a tudománynak, a műveltségnek és hirdetője, szószólója a magyar igazságnak, a magyar öntudatnak és élni akarásnak. Köszönetet mondott ezután a kiváló előadók, akik tudásuk legjavát tették közkinccsá s hozzájárultak ahhoz, hogy a debreceni egyetemet európai hírűvé tegyék. Megköszönte a hallgatók lelkes részvételét is és a vizsgatartás reményében búcsúzott tőlük.

Hankiss államtitkár beszéde

A lelkes tapssal követett beszéd után dr. Hankiss János egyetemi professzor, kultuszállamtitkár a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében beszélt.

Többek között a következőket mondotta:

— Pár évvel ezelőtt egy lelkes külföldi magyar újságíró a Nagyerdőre új Babel-tornyot tervezett, amelyben minden nemzetnek lett volna egy alapítványi szobája. A torony most csak ábrándból és honvágyból épülhet az erdőn, de úgy éreztük, hogy alapjai mégis egészen szilárdak. A Nyári Egyetem a magyar vendégszeretet átszellemült, korszerű alakja. Azért keresik fel még ma is a külföldiek és az európai gondolkodású magyarok, mert szelleme a józan és mégis idealista magyar szellem, az együttműködés tiszta szándéka és törhetetlen akarata. Mindenki szeret itt lenni, mert a Nyári Egyetem szelleme a más nemzetek megbecsü-

lésének szelleme, ami a magyar hivatásból következik: a nagy gondolatok közvetítésének kiemelésének és megerősítésének hivatásából.

— Milleker Rezső professzor úr, a jeles földrajzprofesszor, Teleki Pál barátja és szellemi örököse mindenki másnál alkalmasabb, hogy képviselje ezt a nagylelkű magyar szellemet, amely minden ötven évben újra meg újra igazolja a maga jelentőségét a Kárpát-medencében. Amikor neki köszöntet mondok, hogy Debrecen városának vezetésével egyetértésben a magyar kultúrának ezt a fontos oázisát biztosította itt, a vérző Európa közepén, köszöntöm a hallgatóságnak is, hogy bizalommal hajózt át erre a boldog szigetre, hogy hitében és magyarságában erősödjenek s erősítsék meg azokat a vendégeket, akik bizalommal kérnek tőle erőt.

— Az a program, amelyet a Nyári Egyetem követett, a legnagyobb erők rendszeresen kialakított forrása: a magyar nép és kultúrájának alapos ismerete, a magyar nemzet törekvéseinek tanulmányozása és a nemzetek együttműködésének vizsgálata. Bebizonyult a Nyári Egyetem gyakorlatából, hogy a magyar nép mély és szívós történelmi küzdelmeiből minden nemzet tanulhat s ezeket a tapasztalatokat egyik sem nélkülözheti. Ezzel a megnyugvással zárhatja a Nyári Egyetem ezt a nagyszerű évét is.

Dr. Milleker Rezső búcsúbeszéde

A megjelentek melegen ünnepelték dr. Hankiss Jánost, aki után dr. Milleker Rezső egyetemi professzor, a Nyári Egyetem igazgatója mondott búcsúszavakat.

— A Nyári Egyetem 1943-iki 17. évfolyama a teremtő élet hirdetője, a magyar élni akarás egy mindig visszatérő megnyilatkozása. Nehéz időkben, nemzeti történelmünknek talán legsötétebb óráiban született meg és áll készen rugalmas, alkalmazkodni képes szervezettel vállalt és új feladatok betöltésére. Boldog vagyok, hogy mint ennek az intézménynek igazgatója ezt hallgatóink és barátaink nagy nyilvánosság előtt az elmúlt évfolyam próbája után bejelenthetem.

— Jelenlegi és jövődű munkánk nem egyszerű. Hogy mégis annyi öntudattal merék beszélni róla, annak oka a magunk szerény erején és akaratán kívül az, hogy sikerült megtartanunk minden olyan támogatónkat, akik törekvéseinket ismerik és segíteni tudják.

— Szeretettel és boldog büszkeséggel említem először a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr képviseletében megjelent dr. Hankiss János államtitkár úr nevét. A Nyári Egyetem gondolatának egyik lelkes hordozójaként, ma már le nem írható küzdelmes időkben, lankadatlan kitartással és szeretettel bocsátotta nagy szervezőképességét, tehetségét és tudását, külföldi összeköttetéseit a Nyári Egyetem rendelkezésére. Szóban nem nehéz megköszönni egy férfi életének alkotóssá vált mozzanatait. Hálnk sem lehet más, mint az, hogy tovább vizsgáljuk, fejlesszük, az időkhez alkalmazni próbáljuk azt, amit alkotott, megragadva azon az úton, amit együtt állapítottunk meg

nagyon sokszor. Hiszem, hogy most, amikor emelkedő pályáján intézményünk legfőbb felügyelete is gondjai közé kerül, ugyanannyi szeretettel és jó akarral áll mellettünk szóval és tettel, mint eddig. És hiszem, hogy öröme is lesz abban az intézményben, amellyel neve itt és máshol összeforrt. Ilyen érzeléssel köszönöm meg, hogy első hivatalos ténylekésül városunkban éppen a Nyári Egyetem életének egy kimagasló eseményét választotta.

Ezután meleg szavakkal köszönte meg a miniszterelnök, a külügyminiszternek, a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszternek, a nemzetvédelmi propagandá miniszternek, Debrecen városának, a főispánnak, polgármesternek és helyettespolgármesternek, az egyetemnek és rektorának, az előadók és hallgatóknak, hogy a Nyári Egyetem sikerét elősegítették. Végül német, olasz és francia nyelven mondott búcsúszavakat.

Nemzetek képviselőinek búcsúszavai

A nemzetek képviselői is meleg szavakkal — legtöbbször magyar szavakkal is — vettek búcsút Debrecenről. Mindannyiuk hangjából kiesendült a hála, a köszönet és a szeretet, melyet Magyarország és a magyarok iránt éreznek. Argentína nevében Otto Stoetzer, Bulgária nevében Ivan Draganoft, a délvidéki magyarság nevében Berninger Emília gimnáziumi tanárnő, Finnország nevében Riita Ristolainen, Franciaország nevében Monique Baillet, Hollandia nevében Leo Bijl, Japán nevében Nishimura Sono Sun, Németország nevében Renate Hanff, Olaszország nevében Alessandro Tacconi, Spanyolország nevében dr. José Luis Cabrero, a francia továbbképző tanfolyam nevében pedig dr. Juhász Jenő gimnáziumi tanár beszélt.

A megható búcsúvétel után a Városi Dalegyet Forrai István karnagy vezényletével művészien adta elő a Szózatot.

Az Egyetem kapui előtt kisebb-nagyobb csoportok képződnek. Társas levelezőlapokat írunk alá, egy-egy fenyképet készítenek, emléke. Aztán elindulnak... Messze tájakra, idegen országokba és világrészekbe viszi őket a vonat és a hajó. De a lelkekben ott élnek a feledhetetlen debreceni emlékek és jövőbeni találkozás biztos reménye.

S Debrecen városa is e szavakkal búcsúzik tőlük: A viszontlátásra!

Dr. Paikert Géza miniszteri tanácsos előadása a táguló magyar szemhatárról

A Nyári Egyetem nagyon sok értékes előadása között elismerni volt dr. Paikert Géza miniszteri tanácsos „A táguló magyar szemhatárról” című előadása, melyet igen nagyszámú érdeklődő előtt tartott meg.

Hangoztatta, hogy a mai magyar életnek nagylátókörű, magasműveltségű emberekre van szüksége. Eppen ezért fontos, hogy a határon, sőt a tengereken is túlnézzenek. A magyar ifjúság ne egy olyan zárt globuszban éljen, melyen nem tud túllátni, hanem ismerje meg a nagy világot. Tanulmányozza a különböző népek életét, gyűjtögesse az értékeket, melyet aztán itthon saját hasznunkra fordíthat. Az idegen országok tanulmányozása — mely utazással és olvasással sajátítható el — egy új

világképet teremt. Ezzel a világképpel rendelkezők túlnéznek és felette állnak a különböző, divatos „izmus”-oknak és jelszavaknak és egy határozott világgép alakul bennük. A kultúra nagy és örök-értékű kincséből meríthetnek s ez által szemhatárukat tágítják, lelküket fogékonnyá teszik a jó és szép iránt.

Az idegen országok, népek tanulmányozása egyik legnagyobb alkalom arra is, hogy a szemlélődő magyar ifjúságban kialakuljon a magyar öntudat. A sok ismeret nem homályosítja el benne magyar hazája és nemzete iránti lelkesedést és szeretetet, sőt még erősebbé teszi azt. A külföld jó példáit hazahozza, gazdagabbá teszi velük a magyar életet, anélkül azonban, hogy a magyar eredeti

Thuránszky államtitkár a felelősségváltásról

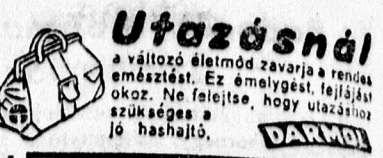
A miniszterelnökség tisztviselői kara szerdán délelőtt üdvözölte vitéz Thuránszky László államtitkár abból az alkalomból, hogy átvette a miniszterelnökség politikai államtitkárnak tisztségét.

Bárczy István titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár mondott köszöntő beszédet.

A nagy tetszéssel fogadott üdvözlésre vitéz Thuránszky László államtitkár válaszolt.

— A katonatiszti és külügyi szolgálati időből azt a meggyőződést, komoly, leszűrt tapasztalatot hoztam magammal — mondotta, — hogy az egészséges testületi szellemnek a bajtársiasság és a felelősség az alapja. Legnyugodtabb segítségemmel ma nagyon nagy szükségünk van erre.

— Önfegyelmet kérek! Ez nem jelent szolgalelkűséget, görnyedt hátat, alázatosságot. Az önzetlenség, gerinctelen ember minden, csak nem felelősség. Az ilyen ember soha senkit sem fog

Utazásnál a változó életmód zavarja a rendszeres emésztést. Ez emésztést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazásnál szükséges a jó hashajtó, DARMÓZ.

ségekből, sajátásgokból, a jellegzetes és ősi magyar kincsekből egy cseppet is feláldozna. Kialakítja önelképben a felvilágosult, a kultúra kincseiből táplálkozó európai ember ideálját, de ez az európaiság csak az erős, szilárd alapokon álló magyarságtudat támaszkodhat.

A nagyszerű, igen komoly és mély problémákat fejtegető előadás a megjelentekre nagy hatást tett és melegséges ünnepelték dr. Paikert Gézát.

A debreceni Julia minden este a színpadon szeretne lenni

Havadi Nagy Ilona, a Csokonai-színház új drámai szendéje azért szerződött Debrecenbe, hogy sokat játszasson

Fiatal, bájos hölgy, szép, tiszta zengésű organummal. Ez a hang akkor is muzsikál, amikor nem szerepet mond. Havadi Nagy Ilona, a kolozsvári Nemzeti Színház volt és a Csokonai-színház jelenlegi drámai szendéje.

Ahogy beszél, utánozhatatlan bájjal játszik meg minden mondatot. Az az egyéniség, akire nyugodtan mondhatjuk: született színésznő. Nem lehet külvilágiasztam nála művészt és az embert. Akkor is játszik, amikor színpadon kívül, a mindennapi életben beszél és akkor is életel ad, amikor a színpadon a reflektorok patakzó fényében szerzők mondatait, jelenetekbe tördelt színpadi cselekményeit lojogja el. Mondatait remek arcjátékkal, szemvillanásokkal festi alá, ösztönösen, tudat alatt csinálva mindezt. Nem tehet róla: vérebén van a színészet.

Egyelőre csak egy napra jötem Debrecenbe, ahol már egyszer, éveket ezelőtt jártam, anélkül, hogy sejtettem volna, hogy ide kerülök. Most csak „lakáslesre” jöttem, de úgy látom, ez nagyobb probléma, mint sejtteni lehetett. A hamleti töprengést Debrecenben

így fogalmazhatnánk meg: „lakni, vagy nem lakni...”

— Négy évig voltam a kolozsvári Nemzeti Színház tagja, mint a társulat legfiatalabb tagja kerültem oda... Szerettek és én is szerettem Kolozsvárt, hiszen erdélyi vagyok, Brassóban születtem és a mi fővárosunk a kincses város.

— Debrecenben a „Romeo és Julia”-ban mutatkozom be, mint Julia... Aztán remélem közelesem eljátszhatom egyik kedvenc szerepemet, az „Ocskay brigáderos” cigányleányát.

— Nagyon jó volt Kolozsvárról, de mint állami színháznál nagyon nagy a társulat és az ember nem jutott olyan gyakran szóhoz, mint szeretett volna. Mert nekem min denem a színpad, legszívesebben minden este játszánék... Azért szerződtem a debreceni társulathoz, hogy sokszor, nagyon sokszor szóhoz jussak.

— Kívánsága?

— Csak kérés a debreceni közönséghez. Adny idézet: „Szeretném, ha szeretnének...”

Megnyugtathatjuk Havadi Nagy Ilonát, aki olyan rajongója a színpadnak és olyan tehetséges, mint a Csokonai-színház új drámai szendéje, azt a debreceni közönség szeretni fogja.

Vígyszínház mozgó
MA UTOLJÁRA az izgalmas, művészi francia filmretek:
Marokkói lány
Főszereplők: Charles Vanel, Jules Berry és Rama Tahex.
HOLNAPTÓL!
„Ragaszkodom a szerelmeimhez”
MAGYAR FILM!

Meteor Mozgó műsora
Csütörtökön fél 5, fél 7 és fél 9 órakor utoljára!
Egy éjszaka Erdélyben
Szelezky Zita, Páger Antal, Lázár Mária.
Pénteken: NÉPITELET.
Mexikói történet.

Apolló filmszínház
BUDAPESTET MEGELŐZVE!
Muráti Lili drámai alakítása:
„Kölcsön adott élet”
Borsovai Lengyel László, Hosszay Katalin, Mihályffy Béla, Lánzy Margit és Vízzy Béla szereplőkkel.
MA BEMUTATÓ!

Hungária Filmszínház
MA ELŐSZÖR!
Egy vidám kisleány vidám története.
„Szélszész kisasszony”
Főszereplők:
Lillia Silvi, Amadeo Nazzari, Masimo Serato.
Előadások: 1/5, 1/7 és 1/9.

Beiktatták Bartha László esperesi püspökladányi lelkipásztori tisztségébe

Ünnepélyes keretek között történt meg Bartha László esperesi püspökladányi lelkipásztori tisztségébe való beiktatása. A zsüfoliaság megtelt templomban Debrecenből is sokan ott voltak, így D. dr. Révész Imre püspök, Ráso István alispán, egyházmegyei gondnok, Baja Mihály lelkipásztor, egyházkerületi tanácsbíró, D. dr. Nagy Sándor kollegiumi vallastanár, Molnár Zoltán hadházi lelkipásztor és sok más előkelőség.

A beiktatást Révész Imre püspök végezte, aki nagyhatású beszédet mondott, mellyel beiktatta Bartha László esperest lelkipásztori tisztségébe. Utána Bar-

tha László tartotta meg beköszöntő prédikációját. Déiben a hívek közös ebédre gyűltek össze.

Délután nagyszabású Kollegiumi Napot rendeztek, melynek adományából származó bevétel a Kollegium javára szolgált. A helybeli szereplőkön kívül — között kiemelkedett Bartha Klárka szép szülő énekeivel, — előadást tartott a Kollegium életéről „Beszélő kövek” címmel Nagy Sándor kollegiumi vallastanár, Baja Mihály pedig a Kollegiumról írt költeményét mondta el. A nagyon jól sikerült ünnepélyt Révész Imre püspök záróbeszéde fejezte be.

Beszélgetés egy bánáti magyar tanárnővel Debrecenben

Férfiszemekbe is könnyeket csaltak azok a megrázóerejű közzönő- és búcsúszavak, melyeket a vissza nem tért délvidéki magyarság nevében Berninger Emília gimnáziumi tanárnő mondott a Nyári Egyetem záróünnepélyén. Az ünnepély után alkalmunk volt rövid beszélgetést folytatni vele, ki hosszú évek óta a nagykikindai magyar gimnáziumban dolgozik a magyar ifjúsáért.

— Akik Debrecenben otthon vannak, el sem tudják képzelni, mit jelentett nekünk a Nyári Egyetemen töltött három hét. Végzetlenül szeretünk itt lenni s ennek magyarázata az, hogy itt szüntelenül magyar lakosság között élünk, akik magyarul éreznek, magyarul gondolkodnak. Debrecen nem zseb a Bánánál, hiszen megvan ott mindenünk: a legkifűnőbb, legacélosabb búza, dús legelő, folyóvíz, erdő, délibáb, de mit ér mindez, ha örökké haza vágyunk, és örökké észak felé nézünk. A nemzetiségek tengerében élve szomjasan sóvárgunk arra, hogy mi is szabadon élhessük nemzeti életünket s hogy végre visszatérhessünk az anyaországhoz.

— A bánáti magyarság nem adja fel a reményt, pedig már nagyon régóta várunk a felszabadulásra.

— A fiatalokban is förtelen erővel él a remény és a hit a szebb jövő iránt. A télen nagyon rossz volt a kenyér s egyik kisdiakunk panaszkodott miatta a másiknak. Első gimnazista társa így válaszolt: „megenném én a kenyéret, csak magyarnak volna körülöttem...”

— Minden megteszünk az ifjúságért. Az összetartást és a kitartást állandóan ebrentartjuk. Ujabb tehetséges fiatal gyermekeket hozunk a gimnáziumba, hogy a falu és a város kö-

zelebb kerüljön egymáshoz, hogy egyik se érezze a társadalmi különbséget, csak azt tudják, hogy mindnyájan magyarok, akik egy célért tanulnak és dolgoznak.

— A hosszú idő alatt nagyon sokat szenvedtem és bizony, elfáradtam. Mikor eljöttem Nagy-kikindáról Debrecenbe, kísértett a gondolat: nem megyek vissza, itt maradok, itthon maradok. De a Nyári Egyetem megmutatta számomra is a helyes utat. A nagyszerű előadások, hosszantartó beszélgetések bebizonyították, hogy mégis ott van a helyem s az ott rám váró feladatokat — bármilyen keservesen nehezék azok — nem végezheti más el helyettem.

— Magyar öntudatot, élet kaptunk itt. Ugy éresem magamat, mint mikor a halálos beteg gyermek testébe édesanyja könyörgő imádságára visszatér az élet. Megláttam, hogyha mi, tanárok és tanítók elhagyjuk az ottani magyar ifjúságot, azok végképp elvesznek. S elhatároztam, hogy visszamegyek. Ha kell, tovább folytatom és mindnyájan tovább folytatjuk az erőszítéseket, de a harcot nem adjuk fel. Ügyfogom nevelni a magyar fiukat és leányokat, hogy a felszabadulásra hamar méltók legyünk, mert tudom, hogy abban a pillanatban, mikor méltók leszünk rá, el is fog az önni.

— Debrecenre és a Nyári Egyetemre pedig mindig a legfőbb hálával és szeretettel gondolunk majd vissza — mondja búcsúzóul. — Ha elfáradunk, az itt töltött napok nagyságából és szépségéből merítünk erőt és tovább hirtjük az itt kapott magvakat, hogy azok kikeljenek, gyümölcsöt hozzanak és minden tavol élő magyarban biztosra érveljék a gondolatot és hitet: hazatérünk!

Más neve alatt született gyermeke a debreceni klinikán egy ismeretlen nőnek

A debreceni rendőrség nyomoz a rejtélyes ügyben

A debreceni rendőrséget — mint már a közelmúltban megírtuk — rejtélyes ügy foglalkoztatja. Magát Holländer Margit budapesti lakosnak kiadó fiatal leány felvette magát a debreceni szülészeti klinikára, ahol gyermeke született. Néhány hét múlva kiderült, hogy az igazi Holländer Margit és családja semmit sem tud az esetről és valaki a budapesti leány nevét felhasználva jelentkezett a debreceni klinikán, majd a gyermeket is ezekkel az adatokkal anyakönyveztetette a debreceni anyakönyvi hivatalban.

A nyomozás az úgy egyes részleteit azóta teljes pontossággal felderítette. Blum Sámuelné Rothermere-utca 19. szám alatti lakos, akinél az ál-Holländer Mária lakott, mielőtt a klinikán jelentkezett volna, elmondta, hogy Nyiregyháza felől Debrecenbe, amikor a vonaton egy kisrét szemű fiatal hölgyvel összeismerkedett. Részvétellel érdeklődött, hogy mi

baja, mire a leány elmondotta, hogy 3 Holländer Margit budapesti lakos, hónapokkal előbb megismerkedett egy dúsgazdag férfival, aki visszaért bizalmával, házasságot ígért, majd később derült ki róla, hogy nős ember. Blumné megsajnálta a fiatal leányt, szállást adott neki addig, míg a szülészeti klinikán jelentkezett, ahol szintén Holländer Margit néven díktálta be adatait. A gyermek megszületett, a fiatal leány személyesen járt el az anyakönyvi hivatalban, ahol Kozma Erzsébet tisztviselőnek bementotta az adatokat a klinika igazolványával jelentkezve, kiváltotta a születési okmányokat, majd az árvászeknél is hasonlóan járt el. Nem sokkal később a gyermek meghalt, az anya pedig eltűnt nyomtalanul Debrecenből. A szélhámosságra úgy jött rá a klinika, hogy a klinikai költségekről Holländer Margit édesapját értesítette, aki a legnagyobb meglepetéssel

DEBRECZEN 1943 VIII 19.

vette a hírt, majd közölte, hogy az tévedés lehet, mert leánya Budapesten tartózkodott abban az időben, amíg az ál-Holländer Margit Debrecenben a szülészeti klinikán feküdt. Ezt bizonyítani is tudta a nyomozás során, mely a klinika feljelentésére megindult, leküldte leánya fényképét Debrecenbe a nyomozást végző Kovács Gusztáv detektívhez és a fénykép alapján úgy a szülészeti klinikán az ál-Holländer Margitot kezelő Nemes István tanársegéd, mint az anyakönyvi hivatalban Kozma Erzsébet tisztviselő és az árvászeki tisztviselő is egyöntetűen megállapították, hogy az nem azonos a Debrecenben járt ál-Holländer Margittal.

A nyomozás megállapította, hogy az ál-Holländer Margit Mátészalkára, majd Kisvárdára távozott, de Debrecenben ismerősei vannak. Ezúton is felhívja a rendőrség azokat, akik valamit tudnak róla, hogy jelszék a rendőrségen.

Időszerű kislexikon

Hube páncélos tábornok, a szicíliai német csapatok főparancsnoka, aki a tengelycsapatoknak olasz földre való átszállítását végrehajtotta. 53 éves. Már az első világháborúban, ahol egy súlyos sérülés következtében jobbkarját elvesztette, kitüntette magát. Ebben a háborúban a franciaországi hadjáratban eredményesen vezette egy gyaloghadosztaft. A bolsevizmus elleni harcban átvette egy páncélos hadosztály parancsnokságát, amellyel a többi között a Bugon való átőrtést kikényszerítette. Csapatát kiváló vezetéséért 1941 augusztusában a lovagkeresztet, 1942 decemberében pedig az egyik legnagyobb háborús kitüntést, a tölgyfalombot a kardokkal kapta.

Üzenetek a frontról

Sajtos Bálint szakaszvezető üzeni szüleinek, menyasszonynak és ismerőseinek Debrecenbe és Törökzentmiklósról, hogy jól van, egészséges, ne aggódjanak érte. Kéri, hogy bátyja címet írják meg. Szerető csókjait küldi.

Felföldi István tizedes Püspökladányban lakó szüleinek és menyasszonynak üzeni, hogy a legjobb egészségben van. Kéri, gyakran írjanak, sokszor csókolja őket.

Hj. Szabó Lajos ővezető üzeni szüleinek, testvéreinek és Gizikének Hajdúszoboszlóról és Debrecenbe, hogy jól van, egészséges. Szerető csókjait, kézcsókjait, üdvözlését küldi.

Balla István honvéd szeretettel köszönti Püspökladányban lakó feleségét és szüleit. Kéri, legyenek nyugodtak, mert semmi baja nincs. Nagyon várja a leveleket otthonról. Sok csókot küld.

Tóth Sándor honvéd üzeni Balmazújvárosban lakó testvéreinek, hogy semmi baja nincs, szeretettel csókolja őket.

Csera György karp. szakaszvezető a B/471 táborig postaszámra üzeni hozzátartozóinak, Jollikának és ismerőseinek, hogy jól van, sok levelet vár. Szerető csókokat és üdvözléseket küld.

Sarkady József zászlós a B/512 táborig postaszámra üzeni Debrecenben lakó szüleinek és ismerőseinek, hogy semmi baja nincs. Szerető csókjait, üdvözlését küldi.

Hegedűs János bajtárs üzeni Kondoroson lakó feleségének és kisleányának, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Sok levelet vár. Sokat gondol rájuk, szerető csókjait küldi.

Hj. Éri János ővezető a P/989 táborig postaszámra üzeni Debrecenben szüleinek, ne aggódjanak, jól van, egészséges, csókolja őket. Üdvözl mindenkit.

AMOK

Harmincegy éves volt, két pompás gyermek anyja és utolsó beletésége a számárköhögés volt hét esztendőskorában.

Tavaly nyáron még kilométereket úszott a Balatonban, az ősszel, mikor elromlott a lift, megállás nélkül rohamozta meg a negyedik emeletet és a kisebbik gyermeke mindig azt mondta: jaj, inkább két pojon a papától, mint a mamától egy.

Es mégis, ime, mégis... Mégis ott kellett, hogy rejtőzzen kicsattanó egészségű testének valami titkos, soha nem sejtett porcikájában egy csirája a Szörnyűségnek.

Ott kellett, hogy bujkáljon mélyen, de feltartóztatatlannul, mikroszkópi kicsinyiségben, de végzetes erővel, a Rettenet és a Borzalom.

Soha nem járt messzebb Velenecélt — ki tudja: honnan csapott le rá ez a trópusi Remé? Soha nem élt máljai dűsungelék közepében, sőt — mondhatnám, még a híret se hallotta azoknak a délengeri szigeteknek, ahol szerencsétlen, ópiamtól eltompult agyu és zacaras lelkü öslakók egyszerre felpattanának, mérlegeket futnak, villogó törrel a kezükben, felélmés önkívületben, örült celtalansággal — nem, ó nem!

Es mégis ime mégis, ugye mégis — és mindez a disznóhús miatt.

Ugy kezdődött a dolog, hogy reggel, amikor kinyitotta a szemét, egyszerre észbe jutott a Szébenyák.

Szébenyák, a hentes, aki tegnap azt mondta:

— Holnap lesz egy kis disznóhús, nagyságos asszonyom, de szerényesen tessék érte jönni és korán, fél nyolc előtt, mert másképp nem garantálhatom.

Személyesen, fél nyolc előtt és ime már negyed múlt öt perccel és 3 még mindig itt fekszik az ágyban, személyesen.

— Örület! — kapott a fejéhez a Ház Asszonya, vak remülettel és agyszétesen pillanatok alatt öltötte magára legszükségesebb ruhadarabjait: a bundát, a kalapot és a ruzsit.

Hatvankilenc másodperc múlva már a lépcsőházban tört magának utat egy lefelé haladó polgári iskolai tanár és egy feljebb sikkoló viceházmester között, újabb ötvenhárom másodperc alatt már a kapuban ugrott át egy ládát, hat úres tejesveggel és nem egészen három perc múlva ott állott a Szébenyák pultja előtt, ahol megtudta, hogy — fájdalom — már későn érkezett.

Később, mint Petőfi juhász, mert már holttestet se látott.

A nehaj disznó tetemeit ugyanis már elcipelték azok, akik korábban jöttek.

— Örület! — kapott a fejéhez újra a Ház Asszonya és — úgy látszik, — ebben a szörnyű, megrendítő pillanatban kezdődött el a dolog.

A Rettenet, Rémes és Borzalmas.

Az Amok!

Mert ebben a kínzó, pokoli és kibírhatatlan szempillantásban jutott észbe az angorafonal. Az angorafonal, itt, a Keleti Károly utcában, egy eldugott, kis üzletben, amely oly kicsiny és

olyan eldugott, hogy ott talán még azt se tudják, hogy mi történik odakinn a nagyvilágban és még a régi, békebeli angorafonalat arulják, a régi, békebeli drón.

Illetve árulták tegnapi, de lehet, hogy mára az is elfogyott.

— Örület! — kapott a fejéhez a Ház Asszonya, immár harmadszor. Felrecesztett kalappal, lebegő bundában és az izgalomtól repedező ruzzsal rohant neki a sötét, ködös utcának, keresztbe, egy szaguló autóbussz kerekét előtt és egy remülten inlegető közlekedési rendőr mögött.

Ó, rettenet, ó, borzalom, Amok, Amok!

Libegő hajjal, lobogó szemmel rontott be a kézimunkaüzletbe.

— Megvan még az az angora? Megvett. Megvette. Tizenöt deka kellett neki, de vett egy félkilót. Aztán, öt másodperc múlva egy újabb félkilót.

Megvette, hogy legyen és megvette, hogy legyen.

Amok, Amok!

Aztán kirohant az üzletből, elrevült tekintettel, eltompult eszmélettel, ment, jutott, robajlott a legközelebbi kirakatig, ahol megdölt egy csomag gyertyát.

Igazi, békebeli gyertyát, igazi békebeli bélet.

Bement, megvette és vett hozzá huszonöt iv smirglit is, igazi, békebeli vászonhátal.

A késnek ugyan egész mindegy volt, hogy milyen háttal smirglizik, békebeli vászonhátal, vagy nem békebeli papírhátal, de nem volt mindegy neki, a Ház Asszonyának.

Megvette, hogy legyen és megvette, hogy legyen — Amok, Amok!

Vett arab mézgát, két üveggel, mert az Arabidből jön és hálhu nem lesz, vett óriási gumitalpat, halászcsizmára, mert halha majd valaki halászni akar, csizmában és talpa nem lesz.

Mindest a Keleti Károly utcában vette, öt különböző üzletben és mikor itt már nem volt több üzlet, akkor nekisaladt a világnak.

Vett békebeli gépselymet, a Kálmán téren, selyemből, a Rákóczi úton békebeli cipőfűzőt fűzőből és egy igazi ruhászerető borjúkötélet, nem tudom hol és nem tudom, miből — Amok, Amok!

Ekkor már egész magánkivül volt, egy fillér nélkül, de huszonegy különböző csomag súlya alatt roskadozva és közlekedési kihágások miatt kétszer is feljára, egyszer a Keleti pályaudvar közelében, egyszer Újpesten.

Végül hazatért. Tépellen, hörgő tüdővel és megtört szemekkel, de zsákmánnyal terhesen, mint egy legendás, viharvert kálózhajó.

Es csengetést hallott. Az előszobáján. Kinyitotta. Vándor házaló állt ott és mindenféle holmit kínált megvételre. Cipőfűzőt, gépselymet, gyertyát, köteleket és majdnem mindent, amiért a Ház Asszonya reggel negyed nyolctól déli félháromig felfordította a várost.

Ez adta meg neki a kegyelem-döfést. Ajultan roskadt össze.

Ó Amok, szörnyű, véstetljes, borzalmas Amok!

Zágon István.

Kizuhant a vonatból és súlyos sérüléseket szenvedett egy fiatal lány

Kántor Ilona püspökladányi lakos Debrecenbe akart utazni. A püspökladányi állomástól nem messze, mivel nagyon melege volt, kiment a folyosóra levegőzni. A vonat a váltóknál áthaladva na-

gyot döccent, Kántor Ilona kizuhant és fején, karján súlyos sérüléseket szenvedett. A debreceni klinikára szállították, ahol kezelés alá vették.

— Besurranó tolvaj hajnyírógépet és ruhanemőt lopott özv. Lusztig Mártonné Széchenyi-utca 55. szám alatti lakostól.

Vendéglősök! Korcsmárosok! Borsükségletüket legolcsóbban beszerezhetik **Petromarkó Péter** bornagykereskedőnél Debrecen, Piac-utca 42. szám.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, augusztus 14-én reggel 8 órától augusztus 21-én reggel 8 óráig: „Kigyó” Plac u. 31. telef. 30-95. „Tisza” Péterfia 61. telefon: 21-52. — „Csillag” Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Isteni Gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospercsi út 16. t.: 32-01.

Ima az esőért

A nap aranyruhátga perzselő sugarakban ömlik a földre, fehérré aszlik a zöld pázsit, bágyadtan kókadnak a föld felé a növények... Esőt szomjazik a föld, a tikkadt mező, az aszaltól pusztított vetés. Az egész természet szomjasan várja az üdülőzést hozó esőt. Mely hűsítőleg borulna a föld lázas testére... ebben a hegyetlen nyáron, mely nem érlel, hanem gyilkol hőséggel. Megöli a zöldelő életet, a gazda reményeit, megnöveli a téli ellátás gondjait...

A debreceni római katolikus templomokban minden istentiszteleten ima csendül fel az esőért... Ahitatos szavak szállnak az Égnek Urához, hogy nyissa meg az ég csatornáit, hulljon le az életet, termést jelentő eső... Az ima száll halkán, mint egy sóhajlás az ég felé, ahova felé most minden szem, várva a hűs esőcseppeket...

Felhívás!

Felkérem a város közönségét, hogy I. István király emlékére folyó évi augusztus hó 20. napján, pénteken házaikat nemzetiszíni zászlóval lobogózzák fel.

Polgármester.

A református Nagytemplomban augusztus 20-án az istentisztelet délelőtt 10 órakor lesz, melyet dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző végez. A hatóságokat és hivatalokat ezúton hívja meg az egyházi elnökség. Ugyancsak a Nagytemplomban reggel félkilenc órakor katonaisztentisztelet lesz, melyet vitéz Horkay Béla tábori főesperes végez. A kiküldöttek részére fenntartott helyek lesznek szokás szerint az az Úrszaltával szemben.

Szent István király ünnepén a gör. kat. templomban egyneked 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, melyre a hatóságok is hivatalosak, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérjátogatás, 4 órakor vespernye.

Előkelő fővárosi vállalat keres könyvelési- és adminisztratív munkaerőket

azonnali belépésre. Részletes ajánlatokat megelőző munkakör ismerettségével 21-én kérnek a kiadóba „Őskeresztény” jellegre leadni.

Az utcagyermeknek is jut végre a szeretetből

A gyermekesereg, mely Debrecenben nyaral, három csoportra oszlik. A legismertebb a szörvány gyermekeké, utána következnek a MANSZ nagy csapata és végül csendben, az erdő mélyén áll az utcagyerekek táborhelye. Középen zászlóval és a vezető számára kis fakalyibával. Ő is úgy él, mint a többi csavargó. Ezek a gyerekek azzal büszkélkedhetnek, hogy az emberek szeretetéből nekik jut a legkevesebb Páran vannak, akik szeretik őket, ezek közül is első helyen áll a Miska bácsi, aki viszont egész lelkielcsügg rajtuk, hisz bennük rendületlenül és meggyőződéssel, hogy ezeknek a leányoknak és fiúknak nem feltétlenül kell elveszniük a társadalom számára. Megmenthetők. Sőt: meg kell menteni őket.

Az út és az eszköz ehhez a munkához a szeretet.

Szinte érthetetlen, miért van az hogy a fegyelméletlen és „rossz” utcagyerekek miért lesz jóvá a KIE utcagyerekek táborában, miért nem verekednek ott folyton, nem tépik egymás haját és fülét. Nem hazudoznak és nem lopnak. Mi több: ha valamit egyszer megígérnek Miska bácsinak és erre kezet adnak, meg nem szegnek az adott szót. Ezek a gyerekek igazán megérdemlik, hogy foglalkozzanak velük, mert nekik van a legtöbb szükségük a szeretetre és a velük való törődésre. Krisztus a maga megváltói munkáját nem a fényes palotákban kezdte meg, hanem az elhagyottak, a betegek, a bűnösök között. Mint mondta, ezeknek van szükségük az orvosra. A debreceni utcagyerekek is megérették arra, hogy orvost kapjanak, akik lelkiüket kivonja az alop hatása alól, melyet környezetük, legtöbbször a „szülő ház” varázsa gyakorol rájuk. A társadalomnak sem mindegy, hogy egy csomó gazember nő-e fel a város falai között, vagy munkás, dolgos emberek válnak-e belőlük.

Az út és az eszköz ehhez a munkához a szeretet.

Szinte érthetetlen, miért van az hogy a fegyelméletlen és „rossz” utcagyerekek miért lesz jóvá a KIE utcagyerekek táborában, miért nem verekednek ott folyton, nem tépik egymás haját és fülét. Nem hazudoznak és nem lopnak. Mi több: ha valamit egyszer megígérnek Miska bácsinak és erre kezet adnak, meg nem szegnek az adott szót. Ezek a gyerekek igazán megérdemlik, hogy foglalkozzanak velük, mert nekik van a legtöbb szükségük a szeretetre és a velük való törődésre. Krisztus a maga megváltói munkáját nem a fényes palotákban kezdte meg, hanem az elhagyottak, a betegek, a bűnösök között. Mint mondta, ezeknek van szükségük az orvosra. A debreceni utcagyerekek is megérették arra, hogy orvost kapjanak, akik lelkiüket kivonja az alop hatása alól, melyet környezetük, legtöbbször a „szülő ház” varázsa gyakorol rájuk. A társadalomnak sem mindegy, hogy egy csomó gazember nő-e fel a város falai között, vagy munkás, dolgos emberek válnak-e belőlük.

Dr. Tassy Ferenc, a római magyar követség kultúrelődője családjával együtt Debrecenbe érkezett.

Láng József temetése. A magyar pénzügyi és gazdasági élet nagy részvéte mellett temették el tegnap délután Budapesten Láng József gazdasági főtanácsost. A búcsúbeszédet a Gazdák Biztosító Szövetkezete nevében báró Vay László titkos tanácsos mondta.

Térzene. Kedvező idő esetén ma, csütörtök délután 7-től 8 óráig a hajdúvezér fúvószenekara Somlai Ádám alhadnagy, ezredparancsnok vezényletével a Déri-téren tézenét tart a következő műsorrall: 1. Jakó: Repülő-induló. 2. Verdi: Nabuccodonozor, nyitány. 3. Ruzsínkó: Magyar dalegyveleg. 4. Wenninger: „Irének”, induló. 5. Jacoby: Leányvásár, induló. 6. Gounod: Faust, operarészletek. 7. Kacsóh: Rákóczi megtérése. 8. v. Endre: „MOVE”-induló. 9. Friesay: „Magyar vér”, induló.

Meghalt 82 éves korában Huber Mihály apátplébános, az ismert aranykoszorús dalköltő. Több mint ötszáz csárdást és közel ezer népdalt írt. Ő írta a híres népdalt, melynek címe: „Gyöngyvirágos selymekendőm...”

Észak-Erdély első református árvaháza Zágomban nyílik meg. Zágón az erdélyi reformátusság és magyarság utolsó keleti végvára. Erre a célra az egyházkerület megkapta a Szörtsey-féle alapítványi házat. Ez elég lesz a szerény kezdethez. Az árvák gondozását egy lelkipástor és felesége vállalták magukra, akik édesapát és anyát pótolnak és igazi, meleg, családi otthon teremtene az árváknak.

Már a billiárdgolyó is lopják. Erdélyi Gyula, a Hunyadi-utca 2. szám alatt levő Független-ségi Kör gondnoka feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a kör billiárdasztaláról hat csontgolyót elloptott.

A debreceni órák és ékszerszerek folyó évi augusztus 21-én, szombaton üzleteiket egész nap zárva tartják. Elnökség.

Majdnem minden azon múlik, hogy mennyi szeretet kapnak életük nagyon is göröngyös útján. Ilyen szeretetmegnyilvánulás történt irántuk most, amikor Szilassy Ida és vitéz Nábráczky Béláné, a MANSZ vezetői meglátogatták a kis utcagyerekek táborát. Stílusosan cukorkákat vitték számukra, hiszen ehhez jutnak legritkábban a krajcárt az utcán nem cukorra kéregetik, hanem kenyérré.

A hölgyek kedvesen elbeszélgettek a gyerekekkel akik közül nem egy még ösztinte is tudott ienni s igaz választ adott az érdeklődő kérdésre. Hálából a kisfiúk és leányok bemutatatták amit tudnak, szavaltak, énekeltek, játékokat produkáltak.

Nagy örömmel fogadták a hírt hogy Magolcsi Nagy Mihályné és az Iparos MANSZ tésztát fog készíttetni számukra. Szalkay, Varga-utcai cukrász vállalta, hogy a kapott anyagból almásrést süt a gyermekeknek, hadd kóstolják meg ezt is.

A finom uzsonát Szent István-napján küldik ki az utcagyerekek táborába, amely a Köztemető III számú kapujával szemben az erdőben van, nem messzire az uttól. Szekeres Mihály, az utcagyerekek KIE titkára állandóan kint van néhány lelkesedni tudó nagyobb fiúval. Kint főznek maguk a gyerekek segtenek, kuktálkodnak, csaknem naponta kint van náluk Fehér Ákos, a KIE titkára, akinek lelke csupa szeretet, hit és rajongás a szép és jó iránt. Természetesen a KIE fölött vezetői is gyakori vendég az utcagyerekek táborának, állandó jelenléteket kapnak, hogyan élnek kint napközben a kis hadsereg tagjaival, akik éjszakára hazamennek ludni. Kora reggeltől estig tartózkodnak a Nagyerdőn.

A sok gyermekakció között a KIE ezt a legnehezebb és legszebb terhet vállalta magára. Minden elismerést megérdemelve érte a KIE vezetőit.

Több szombathelyi cukrász és tejivó tulajdonos nem tartotta be azt a rendeletet, hogy bélyegilletékes számlalapokat kell használni. A szombathelyi pénzügyigazgató ség kihágás miatt fejenként 100-200 pengő pénzbüntetésre ítélte őket.

Agyonverte a testvérét Bánffyhunodon Bethlehendi János gazdálkodó. Hétfőn részegen összeveszett Bethlehendi István János nevű testvérel és annyira felbőszítette, hogy az a kezébe kerülő járomszeggel szétverte a fejét. A gyilkos testvér önként jelentkezett a csendőrségen.

Karóval agyonlőtte régi haragosát, Jandó Károlyt a pusztamagyaródi határban Völgy János gazdálkodó. A gyilkost letartóztatták.

Nemlétező erömu meséjével szélhámoskodott Istenmezeje községben Polner Sándor műszaki tisztviselő, aki magát mérnöknek adta ki és pénz nélkül 60 holdas birtokot is bérelt, Polner az egri törvényszék elítélte egyévi és két-hónapi börtönrre.

Az elmúlt éjszaka zuhogó viharos eső volt Miskolcon és ismeretlen betörők az egyik divatárüzletbe törtek be és stilszerűen ellopták az összes eső- és vihar-kabátokat. A betörők, tekintettel arra, hogy éjszaka követték el a betörést, rögtönbíráskodás elé kerülnek, ha elfogják őket.

Az elszaporodott farkasok Torda vidékén súlyos károkat okoznak, többszáz hasznos állatot pusztítottak el.

Részletekben lopott a besurranó tolvaj, Blattner Józsefné Simonyi-út 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki egy hét alatt lakásáról 300 pengő értékű evőeszközöt és egy értékes kézimunka asztalterítőt elloptott.

Lopják a vonatblakokról a függönyöket. A debreceni MÁV állomásfőnökség feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, aki a vonatblakok függönyeit levágják és elloplják.

Kip-kop... Kip-kop...

Kip-kop... kip-kop fatopán, Hajdánában hajdánán, Volt egyszer egy szőke lány.

Fatopános régi nydr. A dátum nem kell, ugyebár Haboru volt ó de kar!

Haboru volt, fatopán. Szeretett a szőke lány. Szeretett a szőke lány.

A boldogságom hajdánán, Csak te voltál fatopán. Fatopános szőke lány...

Haboru van újra mán... Kip-kop... a sok fatopán... S nincs több olyan szőke lány!

POLGAR GYULA.

István-napi emléktábor-tűz lesz ma este a Cserkeszparkban

Szent István ünnepének az ifjúvezetők is méltóképpen akarnak hódolni s ezért ma este 8 órakor ünnepélyes István-napi emléktáborítást rendeznek a Cserkeszparkban. Ezen a táborításon megemlékeznek dicső első királyunkról és a hősi halált halt Kormányzóhelyettesünkről, vitéz nagybányai Horthy Istvánról. A megemlékezés után ünnepélyes keretek között adják a Hadigondozó Szövetség kiküldöttjeinek az ifjúvezetők által összegyűjtött 1300 pengőt.

Az ünnepélyes táborítást pontosan kezdődik tehát, aki részt akar venni rajta, az már idejében foglalja el helyét.

Megcsúszott a járdán és karját törte öv. Szörnyi Andrásné földesi lakos. Kórházba szállították.

Lelki kényszer hatása alatt felgyújtotta férje házát. Petri István 55 éves karcagi MÁV altiszt háza az elmúlt napokban kora reggel kigyulladt. A tüzoltók megakadályozták a tűz tovaterjedését. Petri István feleségét gyanúsította a ház felgyújtásával. Gyanúja alaposnak bizonyult, mert a rokonainál tartózkodó feleség beismerte, hogy haragjában 3 gyújtotta fel férje házát. Létrát támasztott a nádfedeles házhoz és számalcomóval gyújtotta meg a tetőt. Az asszony azzal védekezett, hogy lelki kényszer hatására cselekedett. A vizsgálóbíró Petri Istvánnál kihallgatása után előzetes elrendelte elmeállapotának megvizsgálását, mert az a gyanú merült fel, hogy Petri Istvánné korlátozott beszámítható képességű.

Elmihályfalvától Máramaroszigetig 25 évig tartott egy levelező útja. A máramaroszigeti posta most egy levelezőlapot kézbesített Sichermann Dezső ottani lakosnak. A címzett értetlenül olvasta belőle, hogy egyik üzleti ügyfele arról értesíti, hogy folyó hó 15-ig szabadságon van és kérsének csak szabadsága befejeztével tehet eleget. Mikor a levelezőlapot alaposabban megvizsgálta, rájött, hogy az az illető ügyfél 1918 június 4-én írta Elmihályfalvára és a postabélyegző tanúsága szerint ugyanaznap postára is adta. Egy másik postabélyegző azt tanúsítja, hogy a levelezőlap másnap, 1918 június 5-én már meg is érkezett Máramaroszigetre. Egy harmadik bélyegző pedig azt mutatja, hogy a levelezőlap 25 év múlva ismét „kezelésre” került és tegnap ki is kézbesítették. Hogy addig hol bujkált a levelezőlap, annak semmi nyoma nincs, ellenben a magyar posta hagyományos pontosságát bizonyítja, hogy a 25 év előtti 8 filléres bélyeggel feladott levelezőlapot a mai díjazásnak megfelelően negyven fillérrrel megpörtözték. A levél írója azóta minden valószínűség szerint hazatért szabadságáról és eleget tett a címzett kérésének.

Spányországot hóhullám borította el. Árnyékban 42 fok a meleg.

Holnap kezdődik a gúti leánykonferencia

A református leánykonferencia István király napján kezdődik és augusztus 20. 21. 22-én pénteken, szombaton és vasárnap lesz.

Indulás a gúti erdei vasút epreskerti megállójától pénteken reggel 9 órakor. Minden résztvevő legkésőbb háromnegyed 9 órakor ott legyen. Zsolárt, bibliát, hűvös idő esetére pedig kabátot mindenki hozzon magával közli a rendezőség.

Menetrendváltás. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a hűt. köznapokon közlekedő 18-17 sz. motorvonatpár folyó évi augusztus 20-tól Debrecenből indul 9 óra 40 perckor, Acsádi-útra érkezik 11 órakor, Acsádi-útról indul 18 óra 20 perckor, Debrecenbe érkezik 19 óra 40 perckor. Szent István-napján dr. Vásáry menedékház közlekedik a motorvonat. Debreceni Városi Gazdasági Vasút igazgatósága.

Szeme adta a sertést, árdragítás miatt eljárás indult. Kovács Gábor nádudvari lakost feljelentették, hogy két darab sült sertést nem a hatóságilag megállapított kilónkénti 3,88 pengő áron adta el, hanem szemre 480 pengőért. Az ügyben megindult az eljárás.

Kerékpárlapások. Tóth Sándor Bellegelő 13. szám alatti lakos kerékpárját a Simonffy-utca 2. számú ház udvaráról ismeretlen tettes 500 pengő értékben ellopta. — Ifj. Kraváts János 2-es honvédi huszár-utca 35. szám alatti lakos kerékpárjáról a Ferenc József-úton ellopták aktafülkáját, melyben fontos iratok, arképes igazolvány, titzifautalványok voltak.

Gyászrovat

Környei Molnár Györgyné Adorján Márta, gimnáziumi tanár neje. 23 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 8 órakor lesz a díszravatalozóból. Lakás: Nyiregyháza Gebauer cég rendezzi.

Kiss János kőműves-munkavezető 46. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Kemény Zsigmond-utca 2. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kun Lalka élt 3 hónapot. Temetése ma délután 1/3 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: Poroszlay-út 32. Bartha vállalata rendezzi.

Özv. Kiss Károlyné Engi Etelka 77. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Vengő-utca 54. Temetését Bartha vállalata végzi.

Sigér Sándor 73. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Julia-telep 9. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, kik forrón szeretett feleségem, édesanyám, Fogarassy Istvánné sz. Apródi Julianna elhunytával nagy bánatunkban részvétellel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel köszönetet. A gyászoló család.

Bauer Lajoska

8 hetes korában elhunyt. Temetése pénteken fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából. Gyászolják: szülei, nagy szülei: Bauer János hentesmester és virsli nagyiparos nejevel, Mikó Gábor nejevel, dédnagymamája, keresztszülei, nagynénjével, nagybátyjával és a rokonság. Lakás: Teleki u. 43. sz. Gebauer-cég rendezzi.

100.000 pengő értékű ékszer raboltak szélhámos „aranyifjak” Budapesten

A budapesti főkapitányságon nagyarányú bűnügyben kezdtek meg a nyomozást. A szereplők: három igen jó családból származó ügynevezett pesti aranyifjú és két mindenre elszánt avilági alak, akik már többször voltak bűntette. A bűnügyben a sértett szerepe Baksa Braun Richard foglalkozás nélküli ügynöknek jutott, akit az aranyifjak megbíztak az aranyékszereket és aranyneműeket vásároljon részükre, mert azt külföldön fogják értékesíteni. Az ügynök 100.000 pengő értékű aranyt és ékszer vásárolt össze és Pauker Árpád kereskedőt is bevonta az üzletbe. Paukernek azt mondta, hogy az olasz állam részére vásárol aranyt, nagy kereseti lehetőséggel csábította Paukert, aki maga is hozzákezdett az aranyékszerek gyűjtéséhez. Pauker egy táskában vitte el a nagy értékű ékszer egy tisztviselő barátja társaságában, hogy átadja az ügynöknek, aki ígérte, hogy súly szerint fizet nagy összeget az aranyért.

A kifizetésre nem került sor, mert az ügynök barátai az utcán körülvették az ékszeres Paukert és kijelentették, hogy ők detektívek és viszik egyenesen a főkapitányságra a táskával együtt. Pauker jeldében az egyik közeli bérházba szaladt, hogy onnan ismerősöket

hívjon, akikkel igazolja magát, az ékszeres táskát pedig a tisztviselő barátjára bízta, hogy vigyázzon rá, míg visszatér. A három úri bandita a tisztviselőt közrefogta, elvitték a Ferenc József-terre, ahol a homályos esti világítás mellett nekiesetek, száját befogták, kiragadták kezéből az ékszeres táskát és a közelben várakozó autóra ugorva, elmenekültek.

A rendőrség annyit megállapított, hogy az ékszeres megosztott az ügynök és a három úri bandita, mert valószínű, hogy az ügynök összejárt a három pesti aranyifjával. A három ifjú a Balaton mellé ment nyaralni, oda követte őket az ügynök is. A balatoni razzia, melyet kérekerítésre indítottak, nem járt eredménnyel, mert az ügynök megszökött. Országosan körözik. A három pesti aranyifjú sikerült elfogni, kihallgatásuk folyik. Érdekes, hogy a három fiatal ember már régebben elhatározta, hogy nemzetközi kalandori pályára képezi ki magát és egyikük nemrég egy sportrepülőgépet lopott el, azon akart külföldre repülni, de a határon leszállásra kényszerítették. Ezt a repülőgéplöpési ügyet valahogyan sikerült elsimítani és kimagyarázni, de az ékszerrel kapcsolatban már rajtavesztettek.

dó 30 százalékos pótdíj fizetendő. Utépítési anyagok és az útépítéssel kapcsolatos teherfuvarozások legmagasabb díjai:

a) Kőanyag, téglák, homok és egyéb építési anyagok, továbbá szerszámszállításért köbméterenként egy és fél kilométer szállítási távolságon túl idomba, vagy számítható csomókba rakás nélkül 8 P.

b) az a) alatti fuvarért egy és fél kilométer szállítási távolságon belül 6 P.

Egész napi fuvardíj kőanyag, téglák, homok szerszám stb. fuvarok után idomba, vagy számítható csomókba rakás nélkül, (fél napnál kevesebb időt igénylő fuvarok napszámban el nem számíthatók) 40.— P.

Leterhelés köbméterenként 60 fillér, idomba, mérhető csomókba rakás köbméterenként 60 fillér, vizesajtó huzatása, a lajt töltéséhez az utépítési munkaadó által kéznapszám adásával legalább 10 óra hasznos fuvarozási munkaidő mellett egy teljes napszám 40 pengő.

Kőanyag, homok és egyéb tömegárú szállítása vagyontól való leterhelés nélkül a helyszínen idomokba, mérhető csomókba rakva, 10 kilométer szállítási távolság mellett köbméterenként Kezdő kilométer 2 P, minden további egész kilométer 1.80, minden megkezdett kilométer 1.60 P.

A fenti fuvarfelajánlások 10 kilométernél nagyobb távolság mel-

lett köbméterenként: Kezdő kilométer 2.20, minden további egész kilométer 2 P, minden megkezdett kilométer 1.80 P.

Kőanyag, homok, kavics, zúzalék, forgácsok és egyéb tömegárú leterhelése fekbér felelősség mellett köbméterenként 1 P.

Kő, kavics, zúzalék, forgácsok, homok, folyamhomoknak csillékekkel való szállítása, a csillék vonatásánál egy állatra legalább 2 csillék számítva köbméterenként idomba rakás nélkül kezdő kilométer 80 fillér, minden további és megkezdett kilométer 55 fillér.

Hótakarítás fuvardíja: Hőke huzatás délelőtt 6 óra után napszámfuvarban 10 órai fuvarozási időért 40 P.

Hőke huzatás időre fizetve délelőtt 6 óra után az első órára 6 P

A további minden egyes befejezett óra 4 pengő. A délelőtt 6 előtti éjjeli munkáért a fenti díjösszegeknél 30 százalékkal magasabb összeg jár.

Mezőgazdák téli fuvarozása. Alkalmi (idényszerű) erdei termékek fuvardíja, kétlovas járművel egész napi 10 órai fuvarozásért 30 pengő.

A gabonafuvarozás legmagasabb díja: A gabonafuvarozásért mázsánként 80 fillér jár.

Közvágóhídról a húsliparosok részére történő fuvarozás díja: A levágott állatok húsanak (belső részének stb) szállításáért mázsánként 2.50 P. Polgármester.

SPORT

Rab igazolásának ügye egyesbíró elé kerül, Szegeden még nem szerepeltetheti a DVSC

A DVSC csapata egész héten erős munkával készült a bajnokság rajtjára. Döntő fontosságúnak tartja a vezetőség és a játékosok egyaránt a jó bemutatkozást az NB I-ben, hiszen nagy önbizalmat adna a csapatnak, ha az első két mérkőzés pontjait megszereznek. Általában nem tartjuk lehetetlenségnek — hogy a debreceni vasutasok elhozzák Szegedről a két pontot. Az osztályozókön látottak alapján az SZVSE-t tartjuk a leggyengébb NB I. együttesnek — igaz, azóta a csapat öt játékosal erősített, ezek közül azonban csak a nagybányai Fábrián és a Ganz Ottója jelent igazi nyereséget. A DVSC-t akár egyénileg akár mint együttest jobbnak tartjuk az SZVSE-nél s ha Mesternek jó napja lesz, felfogja Tihanyit, el is hozza a csapat mindkét pontot Szegedről.

A debreceni csapatban még vasárnap nem szerepelhet Rab, az új összekötő, akinek szereplését sokan várják. A játékosok akit szolgálatra most már Debrecenhez rőt, az UAC nem akarja kiadni. Az ügy az egyesbíró elé kerül, aki a jövő héten dönt.

A DVSC tehát vasárnap még valószínűleg Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy, Nagy II, vagy Orosz, Mester, Zilahy, Szabó, Tiszsa, Szilágyi, Serfőző, Sidlik, vagy ille összeállításban játszik Szegeden. A mérkőzést Lázár játékező vezető a csapat szombatn reggel utazik el.

Buncsikot a Szegedi Vasutas szerezte meg. Hírt adtunk róla, hogy a DVSC tárgyal a Nagyvárad MÁV tehetséges balszélsőjével, Buncsikkal. A játékos közben a Szegedi Vasutas, vitte el. Nem nagy veszteség a DVSC számára, mivel Sidlik és ille személyében két kitűnő balszélső áll rendelkezésére.

A Szent István Kupa döntőjét ma este hét órákor játssza a Ferencváros az Újpest csapata ellen. Eredetileg a mérkőzés kezdésének időpontja nyolc óra volt de most az illetékes hatóság rendelkezése folytán már hét órákor kell kezdeni a csapatoknak. Jólátunk szerint nagy küzdelem után a zöld-fehérek kerülnek ki győztesként 4:2 arányban.

A nagy mérkőzés előtt az FTC—UTE országos ifjúsági döntő mérkőzést bonyolították le s itt is valószínűleg ferencvárosi győzelem születik.

Melyik csapat jut tovább? — Furcsa eset forog fenn egy lejártszól Magyar Kupa mérkőzés körül. Ugyanis a Győri AC és a II. ker. SC együttesei mérkőztek a továbbjutásért s a mérkőzést a GyAC pályáján játszották le. Az eredmény 1:1 arányban eldöntetlenül végződött s a szabályok értelmében a pályaválasztó esik

ki a további küzdelemből. — De most jön a dolog bökkenője, mert a II. ker. SC is, a GyAC pályáján játsza mérkőzéseit és ha ő lett volna a pályaválasztó akkor is csak azon a pályán tartották volna meg a mérkőzést.

Flinta, a Ferencváros jeles játékos, a Gamma elleni mérkőzésen szerzett sérülésének nyomait még érzé és kötéssel vált az Újpest elleni szereplése.

Pákozit Jenőért? A Vasas és a Salgótarjáni BTC vezetősége között tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a SALBTC átadja Pákozitot a Vasasnak, mire Jenőfi újra visszatérhetne a tarjániakhoz a csatársor tengelyébe.

Debrecenben is az egységes helyarokat kell alkalmazni a DVSC mérkőzésein

Megállapították az NB I. mérkőzések egységes helyarait. Az egyesületek képviselői hosszas tanácskozás után megállapodtak a szövetséggel, hogy a mai naptól kezdődően új egységes helyarok lépnek életbe az NB I. mérkőzéseken. Más lesz a belépőjegy egy budapesti, mint egy vidéki NB I-es mérkőzésre de más lesz egy rangadónak számítandó mérkőzésre, mint egy egyszerű mérkőzésre. Alant közöljük az új egységes szövetségi jogváhagyott új helyarokat: Vidéken, tehát így Debrecenben is, az alábbi egységes új helyárú táblázat lép életbe: Lelőtő, páholy 4.50—5, I. rendű szám ülés 4.—4.50, II. r. szám. ülés 3.50—4.—, korzó ülés 3.—3.50, állóhely 2.—2.20, közreműködő 1.50, főiskolai diák, katonai és gyermekjegy 1.—pengő. Debrecenben még bevezeti a DVSC vezetősége a hőlyjegyvet 2 pengő árral s bevezetik még az elővételeit is, ahol 20 százalék kedvezményben részesül a jegyvásárló.

Három játékosnál többet nem adhat át egyik egyesület a másikkal. Az MLSZ vezetősége most rendelkezett szabályozta — hogy egyik csapatból a másikba három játékosnál több nem me-

het. Ezzel a rendelkezéssel az MLSZ megakadályozza hogy egyik másik csapatot szétszedjenek a pénzesebb egyesületek

Jenőfi kihívta Zsengellért hogy végérvényesen eldöntsék ki is viseli tulajdonképpen jogosan a „gólkirály” címet. Választani kell Zsengellérnek egy társat és a Jenőfi Gólcsof párral szemben kell kiállania egy lábténiszversenyre.

Augusztus hónapban az NB I. mérkőzéseket félhatkor kell kezdeni, az MLSZ és az NB értekezlet tagjaival egyetértően megállapította, hogy augusztusban az bajnok mérkőzéseket félhatkor kell kezdeni.

Molnár Átadás ügyében a Nagyvárad AC megegyezett a Nagybányai SE-vel.

Palatinus kitűnően bevált a Ganz csatársorának tengelyében. De a többi új szerzőmény is pompásan játszott és jól mutatkozott be.

Gyarmati Olga, a kiváló debreceni hőlyjátéka is résztvesz a magyar bajnokságban. Gyarmati a 100 méteres síkfutásban és a magasugrásban indul.

A Püspökladányi LE csapata és a Szombathelyi LE együttesévé a Szent István ünnepén az országos leventebajnokságot a döntő küzdelmet Budapesten. A vasárnapi győztes mérkőzés után dr Kiss György kerületi kapitány kiosztotta a győztes labányiaknak a járási és kerületi bajnokságért járó érmeket.

A DMTE valamennyi volt és jelenlegi játékos, ma csütörtökön este nyolc órára szakosztályi ülésen jelennek meg a klub helyiségében. Kiss János volt intéző elhalálásával kapcsolatos megbeszélésre.

A DVSC kiadós kétkapus edzést tartott a Villanygyár NB. III-as csapatával. Az eredmény 10:1 volt a vasutasok javára. A csapat Nagy, Csokai, B. Nagy, Orosz, Mester, Zilahy, Szabó, Tiszsa, Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállításban játszott a csere csak a második félidőben volt, amikor Mester helyére az új szerzőmény Nagy II, állt be. A DVSC góljait Szilágyi ötöt, Szabó, Tiszsa és Serfőző kettőt-kettőt, valamint Szabó lötték. A Villanygyár egyetlen gólját Elek rugta. A mérkőzésen Csokai, Zilahy, Szabó és Tiszsa s Szilágyi játszott jól. A legközelebbi edzést pénteken tartja a DVSC, de ekkor csak könnyű mozgás szerepel a műsorban.

A Ferencváros—Újpest Szent István Kupa döntővel kapcsolatban megkérdeztük a DVSC néhány játékosát, hogy mi a véleménye. Mindnyájan erősen bizakodóan jósólnak a Ferencváros javára, rome a jóslatok: Kántor főtiszt 2:1 a Ferencváros javára. Mester 4:1, Ille 3:1, B. Nagy 3:1. Szilágyi 4:2, mind a Ferencváros javára. Szabó Bandi és Nagy II. 2:2 arányú eldöntetlen jósol.

A DVSC II. NB III-s csapata pénteken Nagyváradon, vasárnap pedig Nagyváradon a Nagyvárad MÁV ellen játszik barátságos mérkőzést.

A debreceni játékezőket ma este a Katolikus Otthonban nyolc órai kezdettel összejövetelt tartanak, melyen megbeszélésre kerül a hajdúánási visszavágó mérkőzés.

Boross Béla, a régi, kitűnő sportember átvette a játékezőtököldő és ellenőrző bizottság elnöki munkakörét.

A keleti kerületben is megéjtették a sorsolást s az első forduló augusztus 29-én bonyolították a következő mérkőzésekkel: Bihari Turul—DEAC, Karcagi Levente—Villanygyár. Hadübszörményi ISE—DMTE. Derecskei MOVE—Debreceni HTSE. Mátészalkai LE—Püspökladányi MÁV, NyVSC—MOVE Szabolcs. A második forduló szeptember 5-én bonyolították le s ekkor a következő mérkőzések szerepelnek

Az István gőzmalom felhívja a gazdaközönség s a raktárral nem rendelkező vámorlásra jogosultak figyelmét, hogy a vámorlásra kerülő búza és rozsát egész éven át díjmentesen tárolja s miután a rendeletek most már megengedik, abból kitűnő lisztet szolgáltat ki.

Huszonhat ítélet légtalmi kihágás miatt. A debreceni rendőrség mint kihágási bíróság vonta felelősségre Simon Béla szabász, Nyil-utca 59. szám alatti lakost, aki lakásán nem sötétített az előírásoknak megfelelően és mikor a rendőr erre figyelmeztette, sértette. Légtalmi kihágásért és hatóságilag megsértésért vonta felelősségre a kihágási bíróság és dr Papp Menyhért rendőrtanácsos 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. — Ezenkívül dr Papp Menyhért rendőrtanácsos 25 légtalmi kihágási ügyben hozott ítéletet kisebb összegű pénzbüntetéssel.

Ne ragasszuk be ablakjainkat papírcsíkkal. Miskolcra írják: Miskolc thj. város polgármestere

Hirdetmény a fuvardijáról

Napszámfuvar:

Kétlovas járművel:

a) egésznap fuvardíj 46.

b) félnap fuvardíj 27 pengő.

Egylovas járművel:

a) egésznap fuvardíj 34 P.

b) félnap fuvardíj 20 pengő.

Ugyanazon fuvarozatóval szemben tilos a félnap fuvardíjat egy munkanap alatt kétszer felszámítani.

A napszámfuvarban teljesített fuvarozási idő napi 10 óra. A fuvarnak tíz órát meghaladó időtartamra történő igénybevétele esetén óránként 4 P túlóradíj fizetendő.

A szakmány (akkord) fuvarozás legmagasabb fuvardíja:

A súlyszint, vagy a szállított árunak más szokásos egységei szerint történő fuvarozása esetén egységfuvardíjnak azt kell megállapítani, ami a jelen határozat 1. pontjában megállapított napszámfuvardíj összegéből a megállapított fuvarozási idő alatt az árú természetének és szakmai szokásoknak figyelembevételével megállapított átlagosan szállítható mennyiségre alapján egy egységre esik. Az így megállapított szakmány fuvardíj összege alapján teljesített fuvarozás esetén a napi kereset összege az 1. pontban megállapított napszámfuvardíjat legfeljebb húsz százalékkal haladhatja meg.

Tűzelőanyagok fuvarozásáért felszámítható legmagasabb fuvardíjak:

Hasábbfa fuvarozásáért tűzifakereskedőktől: 30 mázsáig történő terheléssel mázsánként 60 fill., 10 mázsáig történő terheléssel 70 fillér.

A városi fátelpekről: 1 öl fuvarozásért 14 pengő, fél öl 8 P.

Aprított tűzifa fuvarozásáért: 10 mázsáig történő terheléssel mázsánként 80 fillér. 10 mázsán

felül terheléssel 70 fillér.

Köszön brikett, kocsz fuvarozásáért: 10 mázsáig történő terheléssel mázsánként 80 fillér, 10 mázsán felül terheléssel mázsánként 70 fillér.

A burkolatlan kertségi és telepi utcákon, utakon levő megrendelési helyekre történő szállításánál, amennyiben a fuvar teljesítéséhez előfogat vagy a szállított árunak a burkolatlan utcától, úttól lerakással, kétszeri beszállítása merül fel, a fenti fuvardíjakra 30 százalékos pótdíj jár.

Tégla, építési anyagok fuvarozásáért felszámítható legmagasabb díjak: 1000 darab nagyméretű téglák (kétlovas fuvaronként 500 darab téglák terheléssel) szállításáért 28 P

Mázsánkénti fuvar a vasúti állomásokról vagonból való leterheléssel: a) Lapátható árú (kavics, folyamhomok, égetett mész stb) szállításáért, fuvaronként 20 mázsás terheléssel mázsánként 40 fillér; b) Darabosárú (cement, kő, faanyag stb) szállításáért fuvaronként 20 mázsás terheléssel mázsánként 40 fillér.

Bányahomokfuvarozás: Egy köbméter homok (a homok 1.50 P vételi árával) 6.50 P.

Vegyés városi fuvar:

Telepről, anyagkereskedőktől az építkezés színhelyére, vagy vissza, mindennemű építési vagy állásszer anyaggal a terhelés mennyiségére tekintet nélkül két lovas fuvaronként 6.50 P.

Föld, törmelék és szemétfuvar: Az építkezés színhelyén keletkezett föld, törmelék, szemét el-fuvarozásáért 1 köbméteres terheléssel 3 P.

A burkolatlan kertségi s telepi utcákon utakon levő építkezési helyre történő oda, vagy visszaszállításánál a fentiekben megállapított fuvardíjhoz hozzászámítan-

a bajnok fordulón: Debreceni HTSE—MOVE Szabolcs, DMT—Karcag, Villanygyár—Bihari Turul, DEAC—Püspökladányi MÁV Mátészalkai LE—Derecskei MOVE. NyVSC—Hajdúböszörményi ISE.

A debreceni játévezetők cisszavágó mérkőzést játszanak pénteken a hajdúnánási öregfiúkkal.

Kézlabda játévezető tanfolyam lesz Debrecenben szombaton és vasárnap a fővárosból Ujvári Ferenc, az ismert labdarúgójátévezető jön le. Ujvári a tanfolyamon kívül előadást tart a debreceni labdarúgó játévezetőknél.

Balla Tibor, a DEAC kiváló műgrója is részt vesz a magyar műgró bajnokságon melyet a fővárosban tartanak meg, Szent István ünnepén.

Középszkolások, leventék, fiúgyepek! Minden kedden, csütörtökön és szombaton reggel negyednyolc órai kezdettel a nagyerdő uszodában a DEAC és a városi leventeparancsnokság toborzó úszóversenyt rendez, mindkét nembeli ifjúság részére, 12—17 éves korig. A versenyen indulók ingyen belépőjegyet kapnak a fentjelzett napokon az uszoda bejáratánál hét és félnyolc óra között.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan kellene csökkenteni az aszálykárokat

A nem szakember előtt is ismeretes az, hogy a tiszántúli vidéken, de különösen Debrecen szíkes és részben homokos határán a tavaszi hűvös időjárás, majd a májusi esőzés elmaradása s az azt sorrendben követő túlságos szárazság miatt a gyeppek hozama olyan kevés lett, hogy a legelőre kivert állatok nem találták meg rajta szokott élelmüket, annyival inkább lehetetlené vált rajtuk annyi szénát kaszálni, amennyi téli kitarításukhoz szükséges az igavonó, tejtermelő stb. barmoknak.

Sajnos a répa- és tengeritermésbe vetett kijátások is a folyton tartó szárazság miatt napról napra összezsugorodnak. Szalma, tőrek, pelyva felényi van, mint más esztendőben volti közepes termés mellett.

Igy feltétlenül szükséges, hogy erről a vidékről mindennemű szalmaféle, szénaféle és abrakakarmány elszállítását tiltsa el a kormányzat.

ellenben nyújtson módot minden legeltetési eshetőség kihasználására s arra, hogy az ország szerencsésébb részeiből ide szállítható legyen, ami szükséges.

A tiszántúli részek még máig sem heverték ki a jöszálgállományban a román megszállás pusztításait, a mostani különböző szolgáltatások pedig a takarmány-ínséggel kapcsolatosan nagyon megrikthatták éppen Debrecen öszálgállományát, aminek megfoggyása a szántóföld erőtelenedését vonja maga után. Gazda.

Meghívó

A Balmazújvárosi Takarékpénztár Rt. 1942. évi 59-ik rendes közgyűlést 1943. augusztus 27-én, határozatképtelenség esetén 1943. évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor tartja az intézet hivatalos helyiségében, melyre a részvényeseket azzal hívja meg az igazgató, hogy aki a szavazati jogát ki-

vánni óhajtja, köteles részvényeit le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt három nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az elmúlt üzletévről s az 1942. évi mérleg- és eredmény-számla megállapítása s határozat az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése tárgyában. 2. A felügyelőbizottsági tagok tiszteletdíjának a megállapítása. 3. Felügyelőbizottsági tagok választása. 4. Határozat a jelenlegi 80.000.— P alaptőkének 60.000.— P-re való leszállítása tárgyában. 5. Határozat az alaptőkének 90.000.— P-re való felemelése tárgyában. 6. Az alapszabályok 6. szakaszának a megváltoztatása az 5. pontban hozott határozat értelmében. 7. Indítványok.

Felügyelőbizottsági jelentés.

Tisztelt Közgyűlés! A Balmazújvárosi Takarékpénztár Részvény-társaság ügyvitelét, könyvelését és pénztárát az elmúlt évben több ízben megvizsgáltuk s azokat a könyvekkel egyezőeknek találtuk.

Ezek után javasoljuk, hogy a mérleg- és eredmény-számlát elfogadni s a kimutatott 7043.65 P veszteséget a jövő évi eredmény számlájára átvinni méltóztatassék.

Balmazújváros, 1943. év aug. 17.

A Felügyelőbizottság

A debreceni kir. törvényszék Ct. 338/76—1943. HIRDETME NY. A kir. törvényszék a Debreceni Pénzváltó Bank és Zálogkölesítő Rt. fsza. debreceni bej. cég azon közgyűlési határozatát, mely szerint 100.000 pengő alaptőkéjét a részvények névértékének darabonként 10 pengőre való leszállítása által 40.000 pengőre szállította le, jóváhagyta és az alaptőkeleszállításhoz az 1875. évi XXXVII. te. 209. §-a alapján az XXXVII. meg. adta. Debrecen, 1943. augusztus 12. Dr. Czippott György sk. kir. törvsz. bír. A kiadmány hitelül: Olvas-hatatlant aláírás, ir. s. tisz.

Szerkesztői üzenetek

Pállinkás József, Fodor József, a hősöbrosok alkotójának özvegye Határ-utca 36. szám alatt lakik.

APRÓHIRDETÉSEK

MACANNYOMOZO

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási diszkretek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21, telefon: 23-78. 54-764 11. 9

Alkalmazást nyer férfi vegyes

MUNKÁSOKAT keres az István gözmalom. Orabér százálekkal együtt 80 fillér. 2-1753

NAPSZAMOSOKAT azonnali belépésre felvesszünk. Városi nyomda Bőszörményi út 6. 2-1935

GAZDASÁGI ALLAS

GAZDASÁGI családot keresek bentkosztra közeli tanára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26-795 vv

HAZMESTERI ALLAS

HAZMESTERNÉT, magános asszonyt felvesszek, fizetést, lakást adok. Széchenyi u. 71. 29-1985

KERESKEDELMI

BORSZAKMÁBAN bevezetett ügynököt keresek. Ferenc József út 42. bornagykereskedő. 48-1951

IPARI

FODRÁSZ segéd állandó munkára, esetleg kisegítőnek azonnali felvétetik. Lusztig, Pásti u. 33-1906

JÓMUNKS fodrászsegédet felvesz Kovács, József kir. herceg u. 2. 33-1984

FIATAL péksegédet, ki kényér eladásban jár tas felveszek, Boskovics, Cegléd u. 1. 33-1959

SZABÓSEGÉDEKET kézimunkást, kéziláncolókat és tanuló felvesszek, Tegdes János Püspöki palota. 33-1349

MAGYAR és német szabósegédek felvétetnek, Oboczi, Baranyai út 2. 33-1955

TANULÓ FIU

KERESKEDŐ és szabó tanuló felvétetnek Kiss úridivat üzlete. Alföldi palota. 64-1932

TANULÓT felvesz Riesz kocsi, Hatvan u. 58. 64-1968

IRODAI

GYORS- és gépirónót keresünk Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 34-1335

IPARI

SZÉPEN horgoló nőket keres Fazekas kézimunka üzlet, Szent Anna u. 5. szám. 35-1969

HÖLGYFODRÁSZ tanulóéányt, vagy fiút felvesz Biró Kálmán fodrász, Piac u. 58. 35-1348

HÖLGYFODRÁSZ segédéányt magas fizetéssel felveszek, Kolozsvári, Dégenfeld-tér 2. 35-1350

Háztartási alkalmazotti

FŐZNI tudó mindenest keresek azonnalra, kis családdhoz. Cim: Poroszlay út 14 sz. 30-1190

ELSEJÉRT egy rendszeres bontlakó mindeneséányt keresek jöbizonítványokkal, két személyhez, jó ellátással. Megbeszélés telefonon: 22-46. vv 30-1311

KÖNYVHALÁNY Szoboszlóra étkedébe felvétetik, bizonyítványokkal, Rákosi Jenő u. 5. sz. I. e. 9. 30-1961

MINDENES bejárónót azonnalra keresek, Széchenyi u. 11, keresztpüllet. 30-1355

SZAKÁCSNO

JÓL főző szakácsno elhelyezkedne vidékre szeptember 1-ére. Budai Ezsaiás u. 64. 59-1957

SZOBALÁNY

SZOBALÁNYT azonnalra felveszek, Jelentkezés: Simonyi út 19. 60-1839

BEJÁRÓNÓ

MINDENES bejárónó egész napra felvétetik, Ató u. 21. sz. alatt. 8-1240

BEJÁRÓNÓ kis családdhoz azonnali felvétetik, Vörösmarty u. 1. 8-1970

MEGBIZHATÓ bejárótakarítónót délelőtti órákra azonnali felvesszek, Rózsa, püspöki palota II. 10. 8-1943

ALKALMAZAST KERESNO

LAKÁSOMON szépen stoppolok, foltozok. Pácellt Rezsóné, Nagyvárad u. 11, pincelakás, kapunál jobbra. 3-1556

FIATAL

végzett ápolónó elmenne házbetegápolónak, vidékre is. Kerezi Katalin, Szent Anna u. 66. 3-1938

ÜZLETI AJANLAT

SÍRKÖVEK műkőből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére es pirossalak, kertü utakra kaphatók a debreceni műkőgyárnál, Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

CIANOZTASSON Csala cianozó vállalatnál. Lakásvizsgálások telefon: 14-27 szám. 67-289 10. 13.

TISZTELETTEL értesitem vevőimet, hogy től burgonyaszükségletét jegyeztesse elő Baráz Jánosnál, Pozsonyi út 8. 67-1330

SZORME bundákat javítok alakítok, festek. Veszek eladók. Köváry szücsmester puspóki palota I. 31. 593 1. 31

CIANOZ vizsgal, zsi zskitelemi felelősségget Kiss, Meliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templonnál 606 11 4.

JÓ DAURT akar, Szőnyinél csináltassa. Mindenféle frizurát hígnikus kiszolgálás. Sámsoni út 48. 67-1885

HASZNALTI orakat veszek, javítok eladók - Schiffmann Vendég u. (kiszállomásnál). 1792 1. 3

ÜZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 13

TOLLAT legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyűjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66-1903 vv

OKTATÁS

DR. NAMÉNYINÉ gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában állandó tanfolyamkezdés. Baththyány u. 1. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tankerületi királyi főigazgatói engedély száma: 6475/1941-42. 785 9. 26.

IPAROSOKAT mester vizsgára előkészíték, kalkulációba, adóügyekbe bevezetem Kettős könyvitel eredményesen tanítok. Cim a kiadóban. 56-1347

TARCI

CSAPÓ utcai konfekció szabóüzletet átvénnek, melyhez tőkés társat keresek. Iparengedély van. Jelligére pontos címet a kiadóba kérek 61-1933

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT, ezüstöt és briliánsat napi áron veszek Szélecsényi ora- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25

MÉLETTI arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szélecsényi ora- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25

ARANYAT ezüstenmüt ékszerkeket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19-1872 11. 17

BRILLIÁNSAT, ékszer, ezüstöt veszek. Aranyat becsülök. Blattner, Csapó u. 83. 19-1975

PÉNZ

KOMOLY üzlet, 30-40 ezer pengőt keres haszonrészesedésre. Pontos címet a kiadóba kérek. „Komoly üzlet” jelligére. 57-1899

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GE.

PORSZÍVÓ, gramofon, lemezek vétele, kölcsönzése, veszek motort, kerékpárt, varógépet, Soltész, Kálvin-tér 2. 7-144 10. 31.

RÁDIO

RÁDIO 2+1 olcsón eladó. Gyepűsor 50. Onca lakás. 58-1963

HANCSEZ

JOHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jelligére a kiadóba kérek. 28-394

ZONGORA hangolási munkát, kitünő képzettséggel vállallok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5. 3.

JOHANGU bécsi gyártmányú zongora bérbeadó. Bernáth, Piac u. 26 A). 28-1947

BÚTOR

NINCSEN rényes kirkatunk, bútort olcsón adunk. Piac u. 71. szám. udvarban, Brilliné. 9-1381 10. 4.

HALÓSZOBÁK, íróasztalok, egyéb bútorok, olcsó áron. Ebtövs u. 66. bútörüzletbe. 9-1428 8. 27

HASZNALT

bútorokat irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10 sz. 9. 10. 1971

MODERN náio es konyhaberendezések állandóan raktáron. Megrendeléseket vállallok, pontosan szállítok. Ujfalussy Sanlor, Bethlen u. 56. 9-1470 9. 11

FIGYELEM! Saját készítményű modern konyhaberendezések és festett hálóok olcsón eladók. Arany János u. 1. 9-1742

ELADÓ egy kis festett kombinált szekrény és egy tömör négyszögletes díofa asztal, Vigkedvő Mihály u. 43. utcai lakás. 9-1919

KIADÓ ÜZLET, MÜHELY, RAKTAR

ÜZLETHELYISÉGET keresek forgalmas úton, közvetítő díjazok. „Azonnali átvételre” jelligére. 41-1838

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

ATADÓ 48 éve fennálló jörforgalmú fűszerüzlet, italmérséssel, betegséggel miatt, Cim a kiadóban. 6-1956

LAKÁST KERES

BUTOROZOTT szobát keres főhadnagy. Címet a kiadóba „Főhadnagy” jelligére. 52-1887

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással Cim a kiadóban. 1462 vv.

KÜLÖNBEJÁRATU szépen berendezett szobát, fűrdőszobával keres zászlós Cim a kiadóba „Zászlós” jelligére. 52-1942

ELVESZETT

AUGUSZTUS 7-én a Népfürdőn a kabinban felejtettem egy piros szetvert, Becülletes megtaláló Kossuth u. 11 sz. alatt jutalomban részesül. 13-1948

VEGYES

ÖRÖKBE adnám egy-éves kislányomat. Cim: Arany János u. 14. sz. házmester. 68-1960

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való szirt szappanra becsereljek Pál János szappanosmester. Kocsai u. 9. 634 11 19

EGY keresztezett süldőt adok árpáért, vagy borsóért. Poroszlay út 4. 11-1941

KÁLYHA-TÜZHELY

FOLYTONÉGO kályhák, egyik fűtéshez, eladó. Hadik u. 20. hétfőlől délutánonként. 48-481 vv.

HASZNALT ruha - cipő 68

ELADÓ férfi borkabát, barna szürke télikabát, férfi barna öltöny, egy nyári öltöny. Baththyány u. 15. ötdik ajtó. 69-1965

NŐI szülke télikabát és bőrtalpu sötétkék 36-os nyári cipő eladó. Lorántffy u. 6. második a. 69-1952

INGÓSGYÉTEL

OTVEN-HATVAN méter horgany piéhből készült ereszesatornát keresek megvételre - Cim a kiadóban. 37-255

INGÓSGYÉTEL

PLAFON-VENTILLATORT megvételre keresek Cim a kiadóban. 37 761

INGÓSGYÉTEL

MASPO új 110-es villanymasszírozó és gyermeksportkocsi, jókarban eladó. Miklós u. 2. Széll. 36-1351

ELADÓ deszkabódé, jó bádógtetővel, rolloval, nyárikonyhának is alkalmas, vagy szőjjelel szedve is. Külsővásár-tér 1. 36-1953

GAZDASÁGI TERMÉNY

ÉRTESEM a burgonyatermelő gazdákat, hogy eladásra szánt burgonyát pontrendszerbe beszámitasuk s annak előjegyzését megkezdjük Baráz Jánosné, Debrecen, Pozsonyi út 8. 25-1331

ISTÁLLÓTÁRGYAT

ISTÁLLÓTÁRGYAT vásárolok bármilyen nagymennyiségben, Hatvan u. 69. házmesternél. 25-1966

GAZDASÁGI ESZKÖZ

KOCSI, könnyű 4 üléses szekér és löszerszám eladó. Vasvári Pál u. 9. 24-1958

EGY jóállapotban levő tejhordásra is alkalmas homokfutó kocsi olcsón eladó. Csapóker, Kincsi u. 49. 24-1927

MEZŐGAZDASÁGI

gépeket, eszközöket, alkészleteket, elad, vásárol vitéz Nagy János. Hatvan u. 41. 24-1565 9 3.

INCATLAN KERES

VESEK közelben két holdnyi prima homokföldet. Komlóssy út 54. 38-1939

ELADÓ HAZ

MONOSTORPÁLYI út 29. villaszerű, adómentes ház, gyümölcsös kerttel eladó. 17-1937

ELADÓ HAZHELY

KINCSESHEGYEN Kuruc utcánál 386 négy-szögöl házhely 8000 pengőért eladó. Nagy ingatlanirodában. Csapó 27. 16-1950

FÖLDÉRELET

KIADÓ 8 és fél hold föld a Bánkon tanáryával Baross u. 26. 23-1852

TIZENNÉGY

hold költő, a hőforrás mellett, tanya nélkül kiadó. Értekezni lehet: Kölcsey u. 11. sz. 15-1357

ELADÓ FÖLD

EBESI öt hold föld eladó. Rákosi Jenő u. 5 I. 9 ajtó. 15-1962

BELLEGLÓN egy. -Ebesen négy, Elepen 18. Nádudvaron kettő. Kabán három és két holdas szántóföldek - eladók. Nagy Sándor ingatlan-irodában, Csapó u. 27. Távbészélő 33-1